

Lai gaišs un svētīgs Adventa laiks!

Zenta Liepa

Dievnams sniegā

*Septiņas zelta sveces deg
Septiņos logos augstos,
Septiņos logos augstos.*

*Laiņa un ticīga draudze dzied,
Uz zaļajām rūtīm sarma zied,
Uz zaļajām rūtīm sarma zied.*

*Egles galotne zvaigzni tur
Kā sudraba ķēniņa kroni,
Kā sudraba ķēniņa kroni.*

*Gaišas un aizgrābtas balsis dzied,
Uz zaļajām rūtīm sarma zied,
Draudze Ziemassvētku dziesmas
dzied.*

*Septiņas zelta sveces deg
Septiņos logos augstos,
Septiņos logos augstos.*

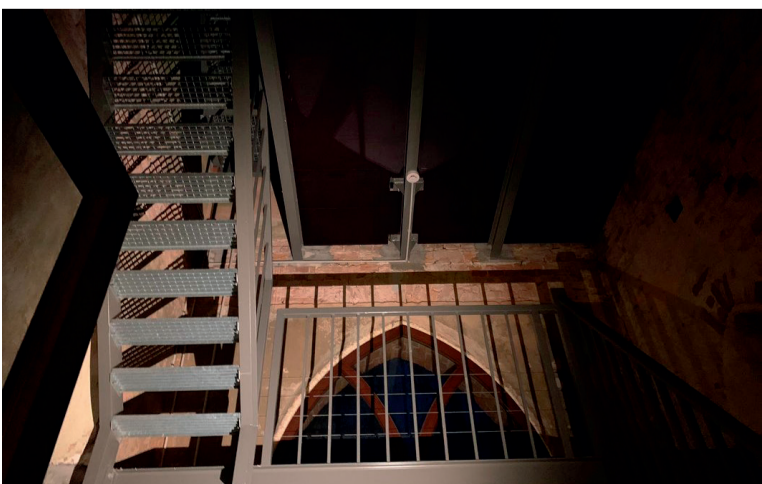
Pērn daudzi apmeklētāji vēlējās vienkārši pasēdēt klusumā. Un šādu pašu mieru apmeklētājiem Ropažos cer dāvēt arī šogad.

“Lai Dieva miers, pilnīgs miers, kāds ir katrā ģimenē, kur aizdedz pirmo sveci, caurstrāvo šo Ziemassvētku laiku!” novēl Z. Erciņš.

Daudzās mājās iedegta pirmā svece Adventa vainagā un sākas Ziemassvētku gaidīšana. Bet Ropažu evaņģeliski luteriskās baznīcas draudzei jaunais Baznīcas gads sākas ar brīnumu. Jau otro gadu pēc kārtas anonīms labvēlis kaŗa gados izpostītajā dievnamā atkal uzbūris Gaismas dārzu. Pērn to apmeklēja rekordliels cilvēku skaits, un par apmeklētāju ziedojumiem draudze atjaunoja torņa kāpnes.

Šogad ir saudzēta daba, un baznīcā nav lielās, cirstās egles. Toties ir daudzas mākslīgās. Arī dekorācijas ir citādas nekā pērn, un galvenie saimnieki šogad ir divi leduslāči.

“Te ir tā aura, ar ko mūsu baznīca atšķiras no citiem dievnamiem. Un katra mazā lietiņa, ko izdarām, dod tādu prieku. Un šogad mums ir kāpnes! Tur, tornī, nevarēja uzkāpt kopš 1940. gada, kad torni uzspīdzināja,” stāsta Ropažu evaņģeliski luteriskās draudzes priekšnieks Zigurds Erciņš. “Mums lielais sapnis ir altāris, altāŗa daļa.”

**“Valiant”
ieradies brīvajā
Latvijā!**

2. lpp.

**Cik droša ir
dzīve Baltijā?**

5. lpp.

**Pieminam prof.
Ilmāru Lazovski**

6. – 7. lpp.

**Numura
intervijā
Eiroparlamenta
deputāte
Sandra Kalniete**

8. lpp.

**Ēriks Raisters
par žurnālista
likteni**

9. lpp.

PBLA ziņo

10. lpp.

“Valiant” ieradies brīvajā Latvijā!

LAINĒ KIVILANDE

Mūzejs un pētniecības centrs “Latvieši pasaulē” valsts svētkos Latvijas skatītājiem dāvināja dokumentālās filmas “VALIANT! BRAUCIENS UZ BRĪVU LATVIJU” brīvseansus. Filmas pirmizrāde Latvijā notika Rīgā, kinoteātrī *Splendid Palace*, 18. novembrī. Filmas bezmaksas seansi – 20. novembrī Rēzeknē, 24. novembrī Jēkabpilī un 25. novembrī Siguldā. Seansos, kas notika “zaļajā režīmā”, piedalījās filmas veidotāji un kāds no filmas varoņiem. Pirmizrādē Rīgā skatītājus sagaidīja ļoti īpašs “viesis” – filmas galvenā varone, automašīna “Valiant”.

Aukstā kara noslēguma fazē 20. gs. 80. gados Ziemeļamerikas latviešu jauniešu politiskās demonstrācijas piesaistīja preses uzmanību Baltijas valstu okupācijas jautājumam. Tas bija laiks, kad tikai retais amerikānis prata atrast Latvijas vārdu uz pasaules kartes. Filma ir stāsts par šo laiku – par trimdas latviešu jauniešu izdomu, trakulīgumu, drosmi un nacionālpatriotisko stāju, kas tiek atklāts, izmantojot vienas ļoti īpašas automašīnas “dzīvesstāstu”. “Valiant” ir Nūdžersijā, ASV, dzīvojošā latvieša Juŗa Bļodnieka *Chrysler* markas automašīna, kuŗu viņš ar draugiem aprakstīja ar drosmīgiem pretpadomju saukļiem: “*Nyet, nyet, Soviet!*”, “*Go(rbachev) to hell!*” u.c. Juris šo automašīnu ikdienā izmantoja, braukājot pa savu dzimto štatu un tādējādi pievērsot uzmanību Padomju Savienības nelikumīgajai Baltijas valstu okupācijai. Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas auto tika novietots Juŗa pagalmā un laika gaitā sarūsēja. Taču tad radās doma to atdzīvināt un sūtīt uz Latviju, dāvinot to mūzejam un pētniecības centram “Latvieši pasaulē”.

Filmā paralēli bagātiem arhīvu materiāliem ir iekļautas intervijas ar Latvijai nozīmīgiem sabiedriskajiem darbiniekiem, atklājot viņu jaunības gaitas, kuŗās cīņa par Latvijas neatkarības atjaunošanu bija pašsaprotama. Savās atmiņās dalās Latvijas ilggadīgais vēstnieks Pēteris Elferts, mācītājs Māris Ķirsons, politiķe Vita Tērauda, jurists Ivars Slokenbergs, kā arī pats auto īpašnieks Juris Bļodnieks. Filmā tiek ilustrētas gan for-

Splendid Palace pagalmā

Filmas pirmizrādē 18. novembrī runā Marianna Auliciema

Foto pie leģendārās automašīnas

mas, gan satura ziņā ļoti daudzveidīgas, izdomas bagātas un pat “teatrālas” latviešu protesta akcijas, kas tika organizētas ar mērķi piesaistīt preses uzmanību: Brīvības kuŗa brauciens gar Baltijas valstu jūras robežu, piekēdēšanās pie Padomju vēstniecībām daudzviet pasaulē, asiņošana uz Padomju Savienības karoga un kāju iebetonešana milzīgos cementa klučos. Filmai īpašu noskaņu piešķir trimdas rokgrupu “Akacis” (ASV) un “Ļembasts” (Austrālija) radītā mūzika, kas 20. gadsimta 80. gados bija ļoti iecienīta latviešu vidū.

Filmas producentis ir mūzejs un pētniecības centrs “Latvieši pasaulē”, kas darbu pie filmas sāka 2017. gadā, saņemot Juŗa Bļodnieka nozīmīgo dāvinājumu, kuŗš, īstenojot mūzeju sadarbības projektu, pēc pirmizrādes glabāsies Rīgas Motormūzeja krājuma telpās. Filmā režisore Māra Pelēce un montāžas režisore Dita Gruze abas dzīvo un strādā ASV. Filmā idejas autore un producente Marianna Auliciema ir muzeja “Latvieši pasaulē” galvenā kuratore.

30. novembrī sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku notiks saruna ar mācītāju Māri Ķirsonu un tā laika aktivisti Annu Muchku, viņi dalīsies atmiņās par vienu no trimdas laika nozīmīgākajām demonstrācijām, kas notika Eiropas drošības un sadarbības 1980. gada konferences laikā Madridē, Spānijā. Un vēl – sadarbībā ar Nacionālo kino centru, filma, sākot ar 30. novembri, bez maksas būs skatāma visā Latvijas teritorijā skatītāju iecienītajā portālā www.filmas.lv.

Ar ASV vēstniecības Latvijā atbalstu filma tiks izrādīta arī Latvijas skolās nākamā gada pavasarī. **Filmā pirmizrāde ārpus Latvijas notiks 2022. gada vasarā Dziesmu un deju svētku laikā Minesotā.**

Filmā tapšanu atbalstījuši: Valsts Kultūrkapitāla fonds, VKKF KultūrElpa, Amerikas latviešu apvienības Latviešu Institūts, Amerikas latviešu apvienības Kultūras Fonds, ASV vēstniecība Rīgā, Latviešu organizāciju apvienība Minesotā, kultūras biedrība TILTS, Daugavas Vanagi Kanādā, Andrejs Vāpe *Snr.* un 80 individuāli ziedotāji visā pasaulē.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Rīgā Ziemsvētku egli iedezd
Pirmajā Adventā

28. novembrī Rīgā iemirdzējās galvenās Ziemsvētku egles Doma laukumā un Rātslaukumā, savukārt kultūras centros un dievnamos skanēja svētku koncerti. Kopumā šogad pašvaldība Rīgā ir gādājusi par 16 eglēm, kas atradīsies dažādās pilsētas apkaimēs, un 22 Ziemsvētku eglēm, kas rotā galvaspilsētas kultūras centrus, parkus, skvērus un laukumus.

Pirmajā Adventā pilsētā sākās arī koncertcikls "Adventa koncerti Rīgas baznīcās", un 28. novembrī koncerts notika Rīgas Āgenskalna baptistu baznīcā. Tāpat šajā dienā Rīgas Sv. Pēteru baznīcā apmeklētāji tika gaidīti Ziemsvētku gaidīšanas laika pasakas "Sveces liesma" mūzikālajā uzvedumā, kas tapis pēc Selmas Lāgerlēvas darba "Kristus leģenda" motīviem.

"ES un NATO sanāk kopā,
jo tas ir mūsu valsts drošības
garants un spēks"

NATO ģenerālsēdētājs Jens Stoltenbergs, Latvijas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš, EK priekšsēde Urzula fon der Leiena

Rīgā 28. novembrī ieradās Eiropas Komisijas priekšsēde Urzula fon der Leiena un NATO ģenerālsēdētājs Jens Stoltenbergs. Pirms tam abi viesojās Viļņā. Galvenais vizītes mērķis ir apspriest situācijas attīstību uz Baltijas valstu robežas ar Baltkrieviju. Gan Eiropas Savienība, gan NATO to iepriekš vairākkārt ir nodēvējušas par hibrīduzbrukumu Eiropai.

Kaut arī Eiropas Savienība un NATO pēdējā laikā sadarbojas arvien ciešāk, Eiropas Komisijas un NATO vadības kopīgā vizīte kādā no valstīm ir diezgan neparasta. Tas varētu norādīt uz to, ka krīzei pie Baltkrievijas robežas ar Baltijas valstīm un Poliju ir dažādi aspekti. Tas nav nedz skaidrs militārais uzbrukums, nedz arī standarta migrācijas krīze. Tādēļ šī situācija ir jārisina no dažādiem aspektiem.

Urzula fon der Leiena iepriekš ir izteikusies, ka Eiropas fondu naudu nevar tērēt dzeloņstieplēm. Tā esot sena Eiropas Savienības nostāja, ko atbalsta arī Eiropas Parlaments. Bet tas neizslēdz, ka Eiropas līdzekļus varētu novirzīt

citai robežas infrastruktūrai, piemēram videonovērošanas kamerām, kustību sensoriem un droņiem. Ir zināms, ka par šiem jautājumiem Eiropas Komisijā tagad notiek diskusijas.

Ir ļoti svarīgi, ka Eiropas Savienība (ES) un NATO seko līdzī situācijai Ukrainas pierobežā un dod Krievijai ļoti skaidru signālu, ka eskalācijas gadījumā gaidāmas "ļoti skaidras sekas", pēc tikšanās ar Eiropas Komisijas priekšsēdi Urzulu fon der Leiena un NATO ģenerālsēdētāru Jensu Stoltenbergu sacīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš.

Premjers preses konferencē norādīja, ka tagad Eiropā piedzīvojam vairākus draudus vienlaikus, no kuriem viens ir hibrīduzbrukums pret Latviju, Lietuvu, Poliju un arī ES. Viņš sacīja, ka minētās valstis piedzīvo organizētu un nelegālu migrantu virzīšanu pāri ES robežām, akcentējot, ka Latvija, Lietuva un Polija vienotā veidā aizstāv un pasargā Eiropas Savienības ārējās robežas. "Mums ir ļoti skaidra un vienota politika, un tā gūst mūsu partneru – ES un NATO – atbalstu," uzsvēra Kariņš.

NATO ārlietu ministru
sanāksmē Rīgā

Rīgā 29. un 30. novembrī norisinājās NATO dalībvalstu ārlietu ministru tikšanās. Tās uzmanības centrā bija situācija uz robežas ar Baltkrieviju, Krievijas spēku koncentrēšana Ukrainas pierobežā un NATO jaunā stratēģiskā koncepcija. 30 NATO dalībvalstu ārlietu ministru sanāksmē Rīgā notika mūsu reģionam ļoti trauksmainā laikā, jo Baltkrievija īsteno hibrīdkara darbību pret Latviju, Lietuvu un Poliju, bet Krievija pie robežas ar Ukrainu ir savīlusi aptuveni 100 000 kaņavīru.

Notikumi pie alianses austrumu robežām bija viens no būtiskākajiem apspriežamajiem jautājumiem šajā sanāksmē, sarunā ar Latvijas Radio sacīja Latvijas Ārpolitikas institūta pētnieks Mārtiņš Vargulis. "No drošības viedokļa kopējā aina iezīmējas ļoti izaicinoša, tāpēc par šo jautājumu noteikti spriedīs aiz slēgtām durvīm," norāda pētnieks. NATO dalībvalstu ārlietu ministri nosodīja Baltkrievijas rīcību pret Poliju un Baltijas valstīm un Krievijas militāro agresiju pret alianses partnervalsti Ukrainu. "Vienlaikus ir grūti iedomāties, ka pašlaik varētu sekot kādas praktiskas militāras darbības no NATO dalībvalstu puses. Tā noteikti vēl būs nogaidīšanas un novērošanas taktika".

Atzīmē Latvijas
nacionālo dienu

Starptautiskajā izstādē *Expo 2020*, kas notiek Apvienotajos Arabu Emirātos, 27. novembrī atzīmēja Latvijas nacionālo dienu. Piedaloties abu valstu amatpersonām un godinot latviešu kultūru, mērķis ir piesaistīt Latvijas uzņēmējiem klientus un rast interesi par investīcijām mūsu valstī. Tā atzīmēja Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrā (LIAA), atklājot, ka nacionālā diena Latvijai izmaksās 175 000 eiro.

Latvijas paviljons izstādē

LIAA pārstāve Apvienotajos Arabu Emirātos Inga Ulmane sacīja: "Latvijai piedalīties *Expo 2020*, protams, ir liels gods un iespēja, īpaši šajā turbulences jeb pandēmijas laikā. Tā labā ziņa ir, ka Apvienotie Arabu Emirāti šobrīd ir ļoti atvērti gan tūristiem, gan biznesa pasākumiem. Mēs esam novērojuši, ka vēl joprojām pasaulē ļoti daudz cilvēku nezina, kas ir Latvija un kur tā atrodas. Caur šiem dažādu garšu, maņu un citiem formātiem centīsimies iepazīstināt potenciālos klientus."

Apsveic Kanadas aizsardzības
ministri ar stāšanos amatā

26. novembrī, aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Kanadas jaunā nacionālās aizsardzības ministre Anita Ananda (*Anita Anand*) telefonsarunā pārrunāja abu valstu sadarbību aizsardzības jomā.

Anita Ananda

Kanadai ir izveidojušās ciešas attiecības ar Latviju. Kanada kļuva par pirmo Lielā septiņnieka valsti, kas atzina Latvijas neatkarības atgūšanas faktu 1991. gadā. Kanada bija arī starp pirmajām NATO valstīm, kas ratificēja Latvijas iestāšanās līgumu 2004. gadā.

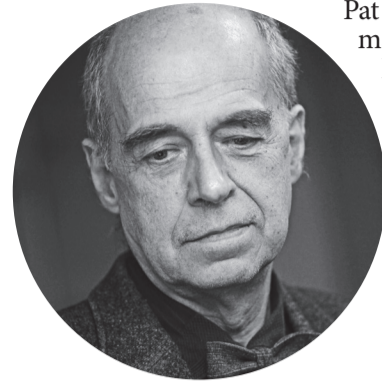
"Tikšanās laikā apsveicu A. Anandu ar viņas neseno stāšanos aizsardzības ministres amatā un pateicos par Kanadas būtisko ieguldījumu Baltijas drošības stiprināšanā. Kanadas vadītās daudz-nacionālās kaujas grupas klātbūtne Latvijā veicina NATO īstenoto atturēšanu un stiprina alianses aizsardzību, kas ir īpaši nozīmīgi, sakaroties ar pašreizējiem reģionālās drošības izaicinājumiem," sacīja aizsardzības ministrs A. Pabriks.

Saeima atbalsta
valsts budžetu 2022. gadam

Pēc piecu dienu darba Saeima 23. novembrī, atbalstīja 2022. gada valsts budžetu un ar to saistītos likumprojektus. Par budžeta likumprojektu otrajā galīgajā lasījumā balsoja 52 deputāti, bet pret bija 37 parlamentārieši. Konsolidētā budžeta ieņēmumi nākamgad plānoti 10,66 miljardu eiro apmērā, savukārt izdevumi – 12,4 miljardi eiro. Tādējādi budžeta deficīts plānots 1,62 miljardi eiro jeb 4,8% no iekšzemes kopprodukta (IKP). Plānots, ka Latvi-

IN MEMORIAM

Tava kailā dvēselīte...

Pat tik pazīstamās "Sīpolu" dziesmas, vienas no visu laiku latviešu labākās rokbalādes Jāņa Petera sacerētie skaistie, skaudrie vārdi noteikti nevar remdināt skumjas, vienam no iekšēji visbrīvākajiem un vis-talantīgākajiem komponistiem **Mārtiņam Braunam** Mūžībā aizejot.
*Kamēr tu šo spēli spēlē
Kamēr tu šo dzīvi spēlē vien,
Tava kailā dvēselīte,
Dvēselīte purvus brien*

Viņš pilnīgi noteikti sevi iemiesoja latvieša nesamierināšanās un tīras radošās uguns Garu. Viņa radītās skaņas tik daudzus garīgi pamodināja un iedvesmoja vēl okupācijas gados. Nemaz nerunājot par to, ko abās pusēs esošie (uz lielās estrādes dziedātāji un daudzie klausītāji savos solos) piedzīvoja Dziesmusvētkos, atskanot dziesmai "Saulē, Pērkons, Daugava".

Un melodijai kļūstot par Katalonijas neatkarības himnu (ne par Katalonijas oficiālo himnu, kā kļūdaini var šķist no dažu Latvijas mediju vēstītā) tā nu dzīvo savu pavisam īpašo dzīvi, reiz autoram to arī Katalonijā pašam svinīgi izpildot.

Šie vārdi (te saīsināta versija no internetā pieejamā tulkojuma) no dziesmas Katalonijas versijas "Tagad ir laiks" (*Ara és l'hora*), ko sacerējis Mikeēls Marti i Pols (*Miquel Martí i Pol*) var iedvesmot arī latviešus stiprināt savu valsti, patieso demokrātiju:

*Tagad, tagad ir laiks teikt,
Teikt, ka tauta uzstāj /..*

*/.. Tagad, tagad ir laiks teikt,
Teikt, ka tauta uzstāj
Visos, visos, visos mūsos,
Katrā no mums*

*Un visā, ko esam darījuši,
Un visā, ko mēs gribam /..*

*/.. Vārdos, ko mēs saceram,
Un cilvēkos, ko mēs mīlam,
Un visā, ko mēs esam paveikuši,
Un darba rutīnā.*

Tā ir neiznīcināmā tautas būtība /..

Mārtiņš Brauns ar savu daiļradi ir tieši stiprinājis mūsu tautas neiznīcināmo būtību. Turklāt viņa paveiktajam ir bijis tiešs un arī netiešs sakars ar Tukumu. Kā zināms, – tieši Tukumā 1974. gadā dzima grupa "Sīpoli", kas savu lielo uzplaukumu piedzīvoja 1978. gadā, kad tajā iesaistījās Mārtiņš Brauns. Vairākas tautā populāras "Sīpolu" dziesmas, kuŗas sākumā komponists sarakstīja mūsu novadnieka dramaturga Harija Gulbja lugas "Alberts" izrādei – "Es nesatiku tevi", "Lielais Alberts" ar paša dramaturga vārdiem – vēlāk dzīvoja savu, no izrādes neatkarīgu dzīvi.

Liels paldies komponistam par latviskā apliecinājumu, stiprinājumu – par tik izcilo kalpojumu! Lai mūžīgajā koncertzālē viegli un skaisti!

Sirsnībā **Arnis Šablovskis**

jas IKP nākamgad pieaugs par 5%.

Salīdzinot ar 2021. gada budžetu, 2022. gadā plānotie valsts budžeta ieņēmumi paredzēti par 1,078 miljardiem eiro lielāki. Savukārt valsts budžeta izdevumi nākamgad paredzēti par 1,642 miljardiem eiro lielāki nekā 2021. gada valsts budžeta likumā.

Pamatbudžetā plānotie ieņēmumi veido 7,5 miljardus, bet izdevumi 9,3 miljardus eiro. Savukārt speciālajā budžetā ieņēmumi plānoti 3,4 miljardu eiro, bet izdevumi 3,4 miljardu eiro apmērā. Valsts pamatbudžeta izdevumu palielinājums, salīdzinot ar 2021. gada plānu, ir 1,417 miljardi eiro jeb 18,1%. Savukārt valsts speciālā budžeta izdevumu palielinājums pret 2021. gada plānu ir 214,5 miljoni eiro jeb par 6,8%.

Pirms 30 gadiem Latvija atguva
savus zelta krājumus

Pirms 30 gadiem Parīzē Francijas bankas vadība svinīgā ceremonijā atgriezta Latvijai tonnu pirmskaŗa valsts zelta, kas kopš 30. gadiem un visu padomju okupācijas laiku tur bija glabājies. Latvijas zelta rezerves kopumā veidoja aptuveni 10 tonnas, vēl glabājās ASV, Lielbritānijā un Šveicē, bet šis valsts svinīgo atpakaŗatdošanu veica vēlāk. Ceremonijā Parīzē piedalījās Latvijas Bankas prezidents Einārs Repše un Latvijas diplomātiskā pārstāve Aina Nagobads Ābola, kā arī viņas dzīvesbiedrs, Latvijas Ārlietu ministrijas ekonomiskais padomnieks Gun-tars Ābols.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Atgūtais dārgmetals palika pazemes glabātavā un nu veidoja pamatu stabila lata ieviešanai.

Kā noskaidrojuši vēsturnieki, Otrā pasaules kara gados frančiem bija izdevies viņiem uzticētos zelta krājumus izglābt no vācu okupētās valsts, tos evakuējot uz Senegalu Āfrikā. Pēc kara PSRS vairākkārt vēlējas iegūt sev Baltijas valstu zelta fondu, taču Francijas valsts atteikusi. Francija pastāvēja uz to, ka zelta krājumus atgriezīs tikai tad, kad Parīze atzīs Baltijas valstu neatkarības atjaunošanu. Pēc 1991. gada augusta puča tas arī notika, un šķēršļu taisnīguma atjaunošanai vairs nebija.

VII pasaules diktātu latviešu valodā rakstījuši vairāk nekā 2500 dalībnieku no 47 valstīm

Septīto pasaules diktātu latviešu valodā, kas 2021. gada 27. novembrī plkst. 12.15 vienlaikus Latvijā un citviet pasaulē norisinājās tiešsaistes formātā, rakstījuši vairāk nekā 2500 interesenti no 47 valstīm, informē diktāta rīkotāji. Precīzs datu apkopojums tiks izziņots līdz šī gada beigām, kad būs izlaboti visi iesniegtie darbi. Šoreiz diktāts tika translēts ne vien tīmekļvietnē *raksti.org* un sabiedrisko mediju portālā LSM.lv, bet arī Latvijas Radio 1 un Latvijas Televīzijā. Iespēja rakstīt diktātu tika nodrošināta arī nedzirdīgiem un vārdzirdīgiem cilvēkiem, tādējādi domājot par sabiedrības integrāciju, lai ikviens varētu novērtēt savas zināšanas latviešu valodas pareizrakstībā.

307 vārdu garo diktātu ar virsrakstu "Mazsālīto gurķu blūzs" īpaši šim nolūkam radīja dzejnieks un Latvijas Rakstnieku savienības dzejas un prozas konsultants Aivars Eipurs. To Rīgā – Gaismas pilī – diktēja Valmieras Drāmas teātra aktieris Mārtiņš Meiers. Teksta atbilstību latviešu valodas normām pārbaudīja un apstiprināja Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Latvistikas un baltistikas nodaļas profesore Andra Kalnača un Latvijas Universitātes Matēmatikas un informātikas institūta Mākslīgā intelekta laboratorijas pētniece Baiba Saulīte.

"Šobrīd, kad cilvēki visapkārt redz un dzird tik daudz negatīvā, vajag ļauties kādam piedzīvotam sevis pārvarēšanā un pierādīšanā, nevis citu kritizēšanā. Ja ieklausās šī gada diktāta tekstā, tas rada patīkamu noskaņu, tāpēc nav grūti uztverams, tomēr ir jāzina pareizrakstība, lai ar visu veiksmīgi tiktu galā. Tas būs pa spēkam tiem, kuri neizturas pavisam pret latviešu valodu," atzīst Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja un diktāta idejas līdzautore Sarmīte Ruža.

Arī šogad atzīmes netiks liktas, taču būs norādītas ortogrāfijas un interpunkcijas kļūdas un to skaits. Interesenti, kuri diktātu rakstīja tiešsaistē, kļūdu labojumu saņems savā e-pastā, bet tie dalībnieki, kuri diktēto tekstu pierakstīja ar pildspalvu, savu veikumu varēja salīdzināt ar oriģināl-

tekstu, kas drīz pēc pasākuma norises tika atkārtoti pārraidīts Latvijas Televīzijā un publicēts gan tīmekļvietnē *raksti.org*, gan sabiedrisko mediju portālā LSM.lv. Visi tiešsaistes dalībnieki kopā ar izlaboto diktātu šī gada nogalē saņems arī virtuālu apliecinājumu par piedalīšanos, savukārt labāko rezultātu ieguvēji tiks apbalvoti ar vērtīgām izdevniecības "Jānis Roze" un "Zvaigzne ABC" grāmatām.

2020. gadā Pasaules diktātu latviešu valodā rakstīja 2675 dalībnieki, 2019. gadā – 2042 dalībnieki, 2018. gadā – 1657 dalībnieki, 2017. gadā – 935 dalībnieki, 2016. gadā – 789 dalībnieki, 2015. gadā – 920 dalībnieki.

Iniciatīvas mērķi ir attīstīt latviešu valodas rakstītprasmi, audzināt cieņu pret dzimto valodu jau no bērnības, veidot ciešāku saikni ar ārzemēs dzīvojošiem latviešiem, saliedēt sabiedrību un aicināt cittautiešus labāk apgūt latviešu valodu.

Latvijā sasniegta augstākā vakcinācijas pret Covid-19 aptvere Baltijā

Latvijā patlaban ir Baltijā augstākais vismaz ar vienu vakcīnas pret Covid-19 devu vakcinēto īpatsvars kopējā populācijā, liecina vakcinācijas dati no Baltijas valstu oficiālajām iestādēm par laika periodu līdz 24. novembrim, liecina Nacionālā veselības dienesta dati, Latvijā ar vismaz vienu potes pret Covid-19 devu ir vakcinēti 1 262 153 cilvēki jeb 67,1% no visiem iedzīvotājiem, kamēr Lietuvā, pēc valsts statistikas departamenta datiem, pirmo devu saņēmuši kopumā 1 858 952 cilvēki jeb 66,8% no visiem iedzīvotājiem. Tikmēr, saskaņā ar Igaunijas Veselības departamenta datiem, ziemeļu kaimiņvalstī vakcinācijas aptvere kopējā populācijā patlaban ir 62%, proti, pirmo devu saņēmuši kopumā 824 451.

Jauna Covid-19 varianta dēļ

Latvija aizliedz ceļošanu uz vairākām Āfrikas valstīm. Tā 26. novembrī lēmis Ministru kabinets. Pasaules Veselības organizācija klasificējusi kā "satraukumu raišošu" un devusi nosaukumu – omikrona variants. Jaunā Covid-19 vīrusa varianta dēļ, kas varētu būt lipīgāks par patlaban dominējošo delta variantu, Latvijā būs aizliegts ieeļot personām, kuŗas pēdējo 10 dienu laikā uzturējušās kādā no Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) noteiktajām ļoti augsta riska valstīm: Dienvidāfrikas Republika (DĀR), Lesoto, Botsvāna, Zimbabve, Mozambika, Namībija, Svatini, Malāvija.

Ieceļošanas aizliegums neattiecas uz Latvijas valstspiederīgajiem vai Eiropas Savienības (ES) pastāvīgajiem iedzīvotājiem ar uzturēšanās atļauju Latvijā.

Ikgadējais literatūras festivāls "Prozas lasījumi"

šogad norisināsies tiešsaistē no 2. decembra līdz 12. decembrim un pasākuma norisei varēs sekot

līdz mājaslapā *prozaslasijumi.lv* un "Prozas lasījumi" sociālā medija Facebook lapā. Kā aģentūru LETA informēja festivāla komandas pārstāve Kristiāna Šuksta, "Prozas lasījumi" šīgada tema ir literatūras daudzbalstīgums jeb literatūras valodas. Kopumā gaidāmi vairāk nekā desmit dažādi tiešsaistes pasākumi, kuŗos piedalīsies ap 50 Latvijas un ārvalstu autori. Festivālu atklās 2. decembrī plkst.19 ar Ilmāra Šlāpina eseju "Literatūras valodas".

Kongresu nams kļuvis par reālāko Nacionālās koncertzāles vietu

Strauji noslēgumam tuvojas gadiem ieilgusi sāga, kur būvējama Nacionālā akustiskā koncertzāle. Plūsiņu skaits strauji aug iepretim Kongresu nama vārdam, un, visticamāk, tieši šīs vietas piemērošanu Nacionālās akustiskās koncertzāles vajadzībām Kultūras ministrija ieteiks valdībai. Kongresu nams ir gan finansiāli izdevīgāka izvēle, gan politiski nesāpīgāka lēmums. Kultūras ministrs Nauris Puntulis (Nacionālā apvienība) gata izšķiršanos sola nākamā gada sākumā.

SIA "Arhitektu biroja "Nams"" šoruden veiktajā izpētē konstatēts, ka, Kongresu namu pārbūvējot, akustiskās koncertzāles vajadzības tajā iespējams ietilpināt, pat pārsniedzot koncertzāles darbības nepieciešamo apjomu par 124,8%. Kongresu nama pārbūvei piekrit arī Latvijas Mūzikas padome. Tās priekšsēdis Egils Šēfers atzīst, ka ir radies pārliecība, ka Kongresu namā iespējams ievērt gandrīz visu vajadzīgo: "Vienīgais kompromiss ir tas, ka mums pazūd atsevišķa Mazā zāle un atsevišķa mēģinājumu zāle. Šīs funkcijas būtu apvienojamas, ja mazā zāle un mēģinājumu zāle būtu viena un tā pati telpa."

Ventspīli koncertēs islandiešu dziedātāja Sólēy

19. decembrī Ventspīli, koncertzālē "Latvija", ar īpaši šim koncertam veidotu programmu un kopā ar stīgu ansambli *Ensemble Melancholia* uzstāsies islandiešu dziedātāja un mūzikas autore Sólēy, informēja koncertzāles pārstāvji. Souleja Stefānsdotira (*Sólēy Stefānsdóttir*) kā solo māksliniece, multiinstrumentāliste un komponiste ir zināma jau vairāk nekā desmit gadus, taču pirms solo gaitu uzsākšanas mūzikē darbojās folkgrupā *Seabear*.

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

ASV. Šā gada 1. novembrī Latvijas vēstnieks ASV Māris Selga piedalījās oficiālā Latvijas Goda konsulāta Indianas pavalsts atklāšanā. Goda konsulāta inaugurācijas ceremonijā norisinājās Indianas pavalsts Kongresa namā, ar uzrunu uzstājās arī Indianas pavalsts gubernators Ēriks Holkombs (*Gov. Eric Holcomb*). Uzsverot Latvijas vēlmi veidot arvien ciešāku sadarbību ar Indianas pavalsti, vēstnieks atzīmēja Goda konsula Andra Bērziņa svarīgo lomu. Latvijas Goda konsuls Indianā ir aktīvs vietējās latviešu sabiedrības dalībnieks, ilgu gadus vadījis Indianapolē latviešu centru. Atskatoties vēsturē, vēstnieks arī izteica lielu pateicību Indianas pavalstij par patvērumu, ko tā deva liela skaita latviešu valsts okupācija laikā. Vēstnieks tikās arī ar Indianas Ekonomiskās attīstības korporācijas (IEDC) pārstāvjiem, pārrunājot iespējas kā veicināt ciešāku ekonomisko sadarbību un attīstīt biznesa kontaktus starp Indianas un Latvijas uzņēmumiem. Vizītes laikā izveidoti arī kontakti ar bezpeļņas organizāciju "Indianas Starptautiskais Centrs" (*The International Center*), kas sniedz atbalstu Indianas pavalsts administrācijai, kā arī Indianapolē un reģiona uzņēmējiem starptautisku attiecību veidošanā.

Latvijas Goda konsulāta atvēršana Indianapolē. Vidū Latvijas vēstnieks ASV Māris Selga, no viņa pa kreisi Goda konsuls Andris Bērziņš, pa labi Indianas gubernators Eric Holcomb // Foto: Latvijas vēstniecība ASV

JAPĀNA. Latvijas vēstniecība Japānā un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra no š.g. 7. – 19. decembrim Tokijā, Roppongi Hills kompleksā Latvijas un Japānas draudzības 100. gadadienas ietvaros rīkos Latvijas dienas. Pasākuma norises laikā ikkatram Japānas galvaspilsētas iedzīvotājam un viesim līdz ar Ziemsvētku tradīcijām būs iespējas uzzināt par Latvijas kultūru un mūsdienu sasniegumiem. 11. un 12. decembrī plānoti tiešsaistes koncerti ar Latvijas un Japānas mākslinieku dalību. To vidū būs Maestro Raimonds Pauls un dziedātāja Tokiko Kato, kuŗa izpildīs Japānā populārās dziesmas "Dāvāja Māriņā" versiju japāņu valodā, NHK Tokijas bērnu koris, koklētāju ansamblis "Balti", koris "Dzintars", grupa *Sound Poets* un citi.

Ar vijolnieka un diriģenta Andresa Mustonena koncertu

"Bachs. Mustonens. Solo", kas 29. novembrī notika koncertzālē *Artissimo*, tika atklāts Hermaņa Brauna fonda un SIA *Artissimo* rīkotais mūzikas festivāls *Winterfest*. 4. decembrī koncertzālē uzstājās Latvijas trio *Sempre Musica*, kas izpildīja Volfanga Amadeja Mocarta, Antona Arenska un Platona Buravicka skaņdarbus. Savukārt 18. decembrī koncertzālē ar jaunu programmu uzstāsies vijolniece Ēlina Bukša un pianists Rūdolfis Vanks. 23. decembrī Sv. Jāņa baznīcā notiks Ziemsvētku koncerts "Nakts lūgšana", kuŗā uzstāsies Latvijas Radio koris. 10. decembrī un 15. decembrī koncertzālē *Artissimo* uzstāsies mūziķis Deniss Paškevičs ar draugiem, atskaņojot džeza klasiku.

Gulbenes dzelzceļa stacijas izstāde saņem starptautisku balvu

Centra "Dzelzceļš un Tvaiks" vadītājs Aleksandrs Lustiks.

Augstu novērtējumu Eiropas mēroga konkursā "Ilgtspējīgs kul-

tūras tūrisma galamērķis" ieguvis Gulbenes dzelzceļa stacijā izveidotais interaktīvais centrs "Dzelzceļš un Tvaiks" galveno balvu kategorijā "Dzelzceļa mantojums kultūras tūrisma". Centrs izveidots pirms trim gadiem, un tajā var ne vien izziņāt dzelzceļa vēsturi, bet arī iejusties lokomotīves mašīnista lomā, kā arī veikt dažādus citus izzinošus uzdevumus. "Šeit ir aptuvenais skaits no vilciena un šeit ir jāspēj nobremzēt vilciens, pirms tas saduras ar automašīnu, jāskatās un jāreaģē," centra "Dzelzceļš un Tvaiks" vadītājs Aleksandrs Lustiks demonstrē vienu no 30 interaktīvajām ierīcēm.

Ziņas īsumā

- Veselības ministrs Daniels Pavļuts (APB) intervijā TV3 raidījumam "900 sekundes" norādīja, ka pirms nedēļas valdībā apspriests jautājums par iespēju arī Latvijā **Covid-19 vakcinācijas sertifikātam noteikt derīguma termiņu**. Kā zināms, Eiropas Komisija (EK) rosinājusi noteikt balstvakcinācijas prasību, lai pagarinātu *Covid-19* sertifikātu. Pavļuts norādīja, ka diskusija Latvijā par derīguma termiņa noteikšanu sertifikātam uzsāka vēl pirms šī EK paziņojuma.

- Patvēruma meklētāju izmīnāšanas centru "Mucenieki" kopš augusta beigām **patvaļīgi pameuši ap 200 tā iemītnieku**, kas devušies uz citām Eiropas Savienības (ES) valstīm. To raidījumā "Kas notiek Latvijā?" atzina iekšlietu ministre Marija Golubeva.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

JURIS
LORENCIS

Šajās dienās politikas vērotāju uzmanība pievērsta Vācijai, kur noslēdzas jaunās valdības veidošanas process. Pēc 26. septembrī notikušajām Bundestāga vēlēšanām izveidojās visai neparasta situācija. Stablu valdību teorētiski varēja izveidot četras politiskās partijas ar lielāko mandātu skaitu parlamentā. Pavisam bija sešas iespējamo koalīciju kombinācijas. Beigu beigās partiju sarunās "aiz borta" tika atstāta pašreizējās kancleres Anželē Merkeles Kristīgo demokrātu savienība, kas valdījusi Vācijā pēdējos sešpadsmit gadus. Savā starpā izdevās vienoties tā saucamajai "luksofora koalīcijai" – sociāldemokratiem, Brīvo demokrātu partijai (liberāļiem) un Zaļo partijai. Par "luksofora koalīciju" šo valdību dēvē tāpēc, ka to simboliskās krāsas, sarkans, dzeltens un zaļš, sakrīt ar satiksmes regulētāja jeb luksofora gaismām. Vāciski tas saucas "Ampel". Latvieša ausij, kas pazīst vārdu "ampelēšanās", var rasties asociācijas ar kaut ko jocīgu un nenopietnu. Paredzams, ka jaunais Vācijas kanclers būs sociāldemokrāts Olafs Šolcs. Nākamā valdība saskaras ar nopietniem izaicinājumiem – kovida pandēmija, sabiedrības sašķeltība, augošās enerģijas cenas, inflācija, klimata pārmaiņas, starptautiskie konflikti, migrantu krīze, nevienprātība ES iekšienē. Atklāti sakot, joprojām pastāv nopietnas šaubas, vai šī

kreisi – liberālā koalīcija spēš rast risinājumus un izlēmīgi rīkoties. 24. novembrī nākamās valdības partijas prezentēja jauno koalīcijas līgumu. 177 lappuses garajam politiskajam dokumentam dots virsraksts: "Mehr Fortschritt wagen", kas latviski skanētu kā "Uzdriestēties lielākam progresam". Bet kas ir progress? Atbildē uz šo jautājumu arī slēpjas politika. Par jaunās valdības augstāko prioritāti pasludināta cīņa ar klimata izmaiņām. Vārds "klimats" dokumentā minēts 198 reizes, vārds "Eiropa" – 254 reizes, kamēr vārds "Vācija" – tikai 144 reizes.

Jaunā valdība plāno līdz 2030. gadam pilnībā atteikties no akmeņoglēm, tālākā perspektīvā arī no gāzes. Tā vietā ēku jumti tiksot noklāti ar saules baterijām, bet 2% no valsts teritorijas apbūvēta ar vēja parkiem. 2030. gadā pa Vācijas ceļiem jau braukšot vismaz 15 miljoni elektrisko auto. Par atomenerģiju šī koalīcija negrib ne dzirdēt. Pircēji jau tagad var rēķināties, ka dārgāka kļūs gaļa, it sevišķi liellopu steiki. Iemesls – valsts turpmāk atbalstīsot "klimatam draudzīgu" (tātad arī dārgāku) gaļas lopu audzēšanu. Paredzami augstāki nodokļi degvielai, īpaši dizelim. Savukārt maksas autoceļu tarifu pieaugums nozīmēs, ka cenas celsies pilnīgi visām precēm. Koalīcija apsolījusi izskaust zemo cenu aviokompāniju lidojumus Eiropā. Iemesls – tie esot nedraudzīgi

videi. Diezin vai ar to būs mierā Īrija, kur bāzējas Ryanair.

Paredzams, ka par jauno ārlietu ministri kļūs 41 gadus vecā Zaļo partijas pārstāve Annalēna Bērboka (Annalena Baerbock). Patiesībā ārējā un drošības politika šajā vēlēšanu kampaņā nespēja lielā lomu. Galvenais jaunās valdības lozungu ārpolitikā ir "vairāk Eiropas". Vēlamais mērķis – Eiropas Savienoto valstu izveidošana. Šodienas situācijā teju vai neiespējamā misija. Par to, ka valsts aizsardzībai varētu tiktu tērēti 2% no nacionālā kopprodukta, koalīcijas dokumentā nav ne runas. Jau tagad skaidrs, ka ar to nebūs mierā NATO partneri, it īpaši ASV. Vēl viena problēma – Zaļo partija uzstāj, ka no Vācijas esot jāizvāc ASV atomieroči. Un tas laikā, kad Krievija netāļā Kalņingradas apgabalā tikai palielina savus militāros spēkus. Koalīcijas dokumentā teikts, ka Vācija vēlas "konstruktīvu dialogu ar Krieviju". Tomēr šajā jomā sagaidāmas izmaiņas. Ja līdzšinējā Anželē Merkeles valdības politika attiecībā uz Krieviju pamatojās pārliecībā, ka biznespats no sevis "visu sakārtos", tad jaunā koalīcija uz Krieviju raugās vien kā uz neērtu un neprognozējamu kaimiņu, ar kuru nākas sadzīvot. Bez naivām illūzijām, ka Krievija demokratizēsies, kļūs "kā Rietumi". Zaļo partija tradicionāli lielu uzmanību pievēršusi cīņai ar korupciju un naudas

atmazgāšanu, cilvēka un minoritāšu tiesībām, preses brīvībai. Skaidrs, ka šajā eksāmenā Krievija "izkrit". Koalīcijas līgumā nekas nav teikts par stridīgo "Nord Stream 2" gāzes vada projektu. Zināms, ka to aizstāv sociāldemokrāti. Savukārt "zaļie" un pati Bērboka nekad nav slēpusi savus uzskatus – šis projekts ir kļūdainis no vides viedokļa, jo gāze ir fosilais un neatjaunojamais kurināmais, turklāt tas padara Vāciju pārāk atkarīgu no Krievijas. Koalīcijas dokumentā izteikts atbalsts Baltkrievijas opozīcijai un Ukrainas teritoriālajai vienotībai.

Vēl daži jaunumi – "luksofora koalīcija" apsolījusi piešķirt vēlēšanu tiesības un auto vadītāja apliecību sešpadsmit gadu veciem jauniešiem, kā arī legalizēt marihuānas lietošanu. Sprotams, ar šādiem lēmumiem tā cenšas izpatikt jaunatnei un paplašināt savu vēlēšanu bāzi. Diezin vai vidējā un vecākā gadagājuma cilvēki Vācijā un tās kaimiņvalstīs būs par to sajūsmā. Jo Centrāl-eiropā narkotikas tagad būs daudz vieglāk pieejamas. Tiem, kurus interesē "zāļi", vairs nevajadzēs ceļot Amsterdamu, pietiks ar Berlīni, Drēzdeni vai Mīncheni. Tāpat paredzēts minimālās algas palielinājums no pašreizējiem 9,6 eiro stundā līdz 12 eiro stundā pirms nodokļu nomaksas. Koalīcija vēlas samazināt chaotisko migrāciju, vienlaikus atvieglot likumīgu ieraša-

nos un apmešanos Vācijā. Bēgļiem un ieceļotājiem turpmāk būšot vieglāk uzņemt pie sevis Vācijā ģimenes locekļus.

Kopējais iespaids par "luksofora koalīcijas" līgumu – moderna, nākotnē vērsta politika, kas tomēr ir nedaudz atrauta no reālās īstenības. Par to, cik nopietna ir pašreizējā drošības situācija Eiropā, liecina neparastas diplomātiskās aktivitātes Baltijas valstīs. Svētdien, 21. novembrī, Polijas premjerministrs Mateušs Moraveckis vienas dienas zibensvizītē apmeklēja visas trīs Baltijas valstis. Tās laikā viņš brīdināja par iespējamo migrantu krīzi uz Latvijas – Baltkrievijas robežas. Tieši pēc nedēļas, 28. novembrī, Viļņā un Rīgā viesojās Eiropas Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena un NATO ģenerālsekretārs Jenss Stoltenbergs. Abos gadījumos augstās amatpersonas Rīgā tikās ar Ministru prezidentu Krišjāni Kariņu. Skaidrs apliecinājums tam, ka pasaulē ir kaut kas nopietnāks nekā klimata izmaiņas, marihuānas legalizācija vai rūpes par gaļas lopu labturību.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

SALLIJA
BENFELDE

Sprīdze uz Eiropas Savienības ārējās robežas ar Baltkrieviju pieaug. Turpinās arī Krievijas armijas un bruņojuma koncentrācija pie Ukrainas robežas.

Svētdien, 20. novembrī vizītē Rīgā ieradās NATO ģenerālsekretārs Jenss Stoltenbergs un Eiropas Komisijas prezidente Urzula fon der Leiena. 30. novembrī un 1. decembrī Rīgā pirmo reizi notika 30 NATO dalībvalstu ārlietu ministru sanāksme. "Kopš 2006. gadā Rīgā rīkotā NATO samita ir pagājuši 15 gadi, un šajā laikā drošības vide ir ievērojami mainījusies. Apdraudējums skar ne tikai aliances valstis, bet arī visu demokratiskās vērtības un likumā balstīto pasaules kārtību. Krievijas īstenotā Krimas militārā aneksija un agresija Ukrainas austrumos ir iedragājuši starptautiskās drošības architektūru, radot draudus eiroatlantiskajai drošībai. Ķīnas pieaugoša ietekme ir sistematisks izaicinājums noteikumos balstītajai starptautiskajai kārtībai. Aizvien spēcīgāk aliances saskaras ar kibernetiskajiem, hibridā apdraudējumu, iejaukšanās vēlēšanu procesos, ķīmiskajiem uzbrukumiem, masveida dezinformācijas kampaņām un jaunu, postošu tehnoloģiju ietekmi uz cilvēces drošību.

Vienlaikus pie NATO ārējās robežas šobrīd tiek īstenots hibriduzbrukums, kuŗā Lukašenko režīms savu politisko mērķu sasniegšanai izmanto trešo valstu pilsoņus," situāciju reģionā raksturo Latvijas Ārlietu ministrija.

Situācija Baltijas reģionā

Latvijas Nacionālo bruņoto spēku komandieris Leonīds Kalniņš, runājot par Krievijas militārajiem spēkiem pie Ukrainas robežas, skaidro: "Tas pats pamazām sāk piepildīties arī Baltkrievijā, tāk stūrī starp Lietuvu un Poliju. Tas, pirmkārt, liek domāt, ka Baltkrievija vairs nav neatkarīga valsts, kā tas bija, piemēram, pirms diviem vai trim gadiem. Tagad tā pilnā apjomā ir Krievijas militārajā reģionā." Kalniņš arī brīdina, ka Eiropas Savienībai un NATO vajadzīga izlēmīga un noteikta rīcība, jo pretinieks Austrumu pusē sprotot tikai stingru rīcību.

Savukārt Jānis Sārts, NATO stratēģiskās komunikācijas izglītības centra direktors, uz lūgumu novērtēt situāciju skalā no viena līdz desmit, to vērtē ar skaitli septiņi, piebilstot, ka tas liecina par spriedzi un bistamu situāciju.

Jau kopš hibridkaŗa sākuma uz Latvijas, Lietuvas un Polijas robežām jautājums acīmredzot

ir par to, vai tiek gatavota kāda provokācija un vai tiešām ir iespējams bruņots konflikts. Kā zināms, vairāki tūkstoši nelegālo migrantu vēl joprojām uzturas Baltkrievijā pie Polijas robežas un plāno turpināt ceļu uz Eiropas Savienību. Katru dienu joprojām migrantu grupas cenšas iekļūt visās trijās Baltijas valstīs, bet viņiem tas neizdodas. NATO ģenerālsekretāra vietniece publiskās diplomātijas jautājumos Baiba Braŗe, vaicāta par prognozēm, teic: "Neuzskatām, ka sprīdze ar migrantu plūsmu pie Baltkrievijas un Eiropas Savienības valstu robežām tik drīz beigsies." Arī eksperti situāciju vērtē kā sapringtu, jo no drošības viedokļa kopējā aina iezīmējas ļoti izaicinoša, tāpēc par šo jautājumu noteikti spriedīs arī slēgtām durvīm.

Tātad – vai Krievija tiešām gatavojas kaŗam, vai arī tā ir šantāŗa un blefošana? Vai Krievija uzbruks Ukrainai? Ko vēlas panākt Putins, kura rokās Baltkrievijas diktators Lukašenko ir tikai kā spēļu kārts?

"Es domāju, ka šo armiju varētu izmantot pret NATO pie Krievijas Rietumu robežas. Nedomāju, ka tā ir tieši saistīta ar Ukrainu. Vismaz pagaidām," saka domnīcas "Eiropas ārējo attiecību padome" (ECFR) pēt-

nieks Gustavs Gresels. Krievija vēlas, lai Kijeva vestu sarunas ar separatīstiem Doņeckas un Luhanskas reģionos, dotu tiem autonomiju, taŗu no savas puses Krievija nebūtu nesteidz izvest militārās vienības no Donbasa, kas ir viens no nosacījumiem.

Ukrainu drošības un aizsardzības jomas eksperts Michailo Samus uzskata, ka Krievijas prezidents Vladimirs Putins grib panākt sarunas ar ASV prezidentu Dŗo Baidenu līdzīgi kā pavasarī, kad pēc lieliem Krievijas manevriem pie Ukrainas abu valstu prezidenti satikās. "Es domāju, ka enerģijas cenu krīze, militārās aktivitātes pie Ukrainas un migrācijas krīze ir vienas un tās pašas spēles elementi, kuŗiem var būt dažādi mērķi. Bet viens no šiem mērķiem ir spiest uz Rietumu partneriem, kā Putins ir nosaucis Vašingtonu, Berlīni un Parīzi, lai panāktu izmaiņas tās politikā, piemēram, Ukrainas jautājumā, neļaujot tuvoties NATO un Eiropas Savienībai," uzskata Samus. Kā otru Krievijai nozīmīgu jautājumu Samus uzskata "Nord Stream 2" gāzes cauruŗvada palaišanu.

Latvija un politikāņi

Latvijas Nacionālie bruņotie spēki un Zemessardze šajā situācijā darbojas sakaŗoti gan

Cik drošs ir Baltijas reģions?

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

KAMENA KAIDAKA,
LĀZA biroja vadītāja Latvijā

“Mans augstākais tituls ir ārsts,” – allaž mēdzis uzsvērt un atgādināt latviešu internists, nefrologs, medicīnas terminologs un filozofs Ilmārs Lazovskis, noraidot citus, daudz augstākus un skanīgākus nosaukumus, gradus un titulus, kas viņam piederēja, un viņš patiešām bija īstens “tautas ārsts”, kas par cietējiem gādāja, ne tikai viņus pašai dziedinot, bet arī daudz plašākā veidā – ar vispārējiem centieniem savas tautas labā un tās stāvokļa uzlabošanā, Trešās atmodas laikā kļūstot par izcilu tautas darbinieku, Latvijas neatkarības cīnītāju, kam tagad pienākas paliekoša un nezūdama vieta tautas vēsturē” – šādiem vārdiem medicīnas vēsturnieks prof. Arnis Viksna iesāk prof. Ilmāra Lazovska biogrāfijas aprakstu virtuālajā enciklopēdijā “100 nozīmīgas personas Latvijas medicīnas vēsturē”. (www.ieverojamiediki.lv)

Profesora Ilmāra Lazovska šīs zemes gaitas beidzās 2003. gada 19. oktobrī. 2021. gada 19. novembrī Ilmāram Lazovskim būtu 90. Šo dienu bija paredzēts atzīmēt ar svinīgu sarīkojumu Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā. Tajā profesora ģimene, draugi un kolēģi varētu būt kopā, lai pieminētu jubilāru. Bet tā nebija. Tomēr pieminēt Ilmāru Lazovski varam arī bez lieliem sarīkojumiem – varam paņemt viņa grāmatas, atšķirt tās daudzās publikācijas, ko atrodam timeklī un, mazliet pārsteigti, bet varbūt arī nepārsteigti, secināt, cik vieds cilvēks Ilmārs Lazovskis ir bijis, cik daudzkārt viņa teiktais ir papildījies. Es turu rokās Ilmāra Lazovska rakstu izlasi “Kamēr vēl...”, nejausi atšķirju 394. lappusi – raksts “Diletants pret diletantismu”. Cik profesora raksts ir skaista dāvana man – tā es to pieņemu. Ilmāra Lazovska jubileju varam atzīmēt arī šim laikam tik pierastajā formā – vieni, bet es šoreiz svinu kopā ar jubilāra domām un iesāku atrast kādu no viņa darbiem un vēlreiz vai pirmoreiz to izlasīt. Bet tiem, kam ir bijusi iespēja isāku vai garāku laiku personīgi pazīt Ilmāru Lazovski, lūdzu atsaukties un atstāt latviešu ārstu un zobārstu apvienībai savu aprakstu par profesoru – “Impresijas par un ap Ilmāru Lazovski” (laza@laza-riga.lv)!

Šajā reizē trīs LĀZA biedru apraksti par prof. Ilmāru Lazovski – Kaspars Tūtera, Juŗa Lazovska un Ata Bārzdīņa impresijas.

LĀZA vicepriekšsēdis Juris Lazovskis, reimatologs, Kanada

Manu tēvu viņa 1. ģimnazijas draugi sauca par Lazīti. Tās bija četrdesmito gadu beigās. Mans tēvs bija palicis Latvijā. Vācu kuģis, uz kuŗu Ventpils ostā 1944. gadā gaidīja 13 gadus vecais Ilmārs Lazovskis un viņa vecāki, tā arī nepienāca. Ģimene līdz ar citām atgriezās Rīgā pēc Kurzemes katlā pavadītās kara pēdējās

ziemas. Līdzīgi kā aizbraucējiem, arī piespiedu palicējiem bija neziņa par to, kas sagaidāms. Izturība, darbīgums un ticība ieraudzīt atkal brīvu Latviju palīdzēja Rietumu trimdā nokļuvušajiem Latvijas bēgļiem, taču ar darbu un neatlaidību arī Latvijā palikušie turpināja savu dzīvi okupētajā dzimtenē. Ticību Latvijas brīvībai, kas bija tik pašsaprotama Rietumu trimdā, dzimtenē palikušiem likās grūtāk saglabāt apkārt valdošās sociālās un morālās degradācijas dēļ. Nebrīvē piedzimstot un padomju doktrīnu apstākļos izaugot, jaunajai paaudzei Latvijas brīvības ideja šķita kaut kas aizvien abstraktāks. Es domāju, ka lēmums doties trimdā 1944. gadā raksturoja manu vecvecāku un tēva attieksmi pret komunistisko iekārtu. 1941. gada izvešana, “melnās bertas” piebraukšana un čekistu ielašanās pie tēva mātes māsas un viņas vīra, abu izsūtījums un ziņas par viņu nāvi nākamajos gados bija neizdzēšama pieredze. Rietumos nokļuvušajiem par trimdu kļuva viņu jaunās mītnes zemes, bet par iekšējo trimdu padomju okupācijas laikā kļuva dzīve mana tēva

Juris Lazovskis

1989. gadā Pirmā Pasaules latviešu ārstu kongresa laikā Rīgas pils tornī. No kreisās: Ilmārs Lazovskis, ?, Ivars Krastiņš, Jānis Meikšāns, Kaspars Tūters (Kanada), Zigurds Bērzuks (ASV), virsmācītājs Jānis Liepiņš, Bertrams Zariņš (ASV), Kristaps Keggi (ASV), Gundars Lācis // Foto no MVM archīva (publicēts LĀZA Apkārtrakstā Nr.167)

ģimenei – kaut arī fiziski Latvijā, tomēr garīgi attālināti no padomju uzspiestās realitātes. Tomēr palīdzēja nepazaudētā ticība, ka Latvija atkal būs brīva, un dziļā pārliecība, ka tas būs iespējams. Iekšējo optimismu stiprināja Rīgas 1. ģimnazijas neatkarīgais gars. Tur joprojām tai laikā mācīja pirmskara Latvijas skolotāji, arī latīņu valodas skolotājs Augusts Ģiezēns. Ne tikai fundamentālā klasiskā izglītība, seno valodu gaisotne, bet arī morāli ētisko normu demonstrēšana saviem skolēniem uzturēja pirmskara garīgo atmosfēru. Piemērošanās jaunajai padomju iekārtai bija virspuseja, un gluži neviļus tā varēja maksāt skolēnam vai skolotājam vietas zaudēšanu vai sliktākajā gadījumā – apcietinājumu un izsūtījumu. Varam vien iztēloties skolēnu un skolotāju gara vienību. Kāds padomju virsnieks, ieraudzījis skolas gaiteni apkāpātu Staļina portretu, draudēja pārzinim, tomēr skolnieks netika sodīts par antikomunistisku rīcību. Tā vietā skolas pārzinis izteica audzēkņim nosodījumu par nesaprātīgu uzvedību – zīmūļu tērēšanu, kad pēckara periodā tie tik dārgi un grūti dabūjami.

Apkārtējo ačgārnību pieņemšana zināšanai, adaptācija sistēmai, nepazaudējot principus, un ticība brīvas Latvijas idejai – viss reizē prasīja diezgan lielu garī-

Profesors Ilmārs Lazovskis. Rīga, 20. gs. 90. gadi

gu žonglēšanu. Tas deva pieredzi un rādījumu. Medicīnas studijas un pēcstudiju ārsta prakse ļāva tēvam rast garīgu piepildījumu. Kad es piedzimu 1960. gadā, mani vecāki jau bija atgriezušies no savas Gulbenes prakses. Tēvs uzsāka studijas aspirantūrā un ieguva vietu terapijas katedrā pie izcilā skolotāja profesora Kristapa Rudziņa. Domāju, ka laime allaž būt izcilību tuvumā un ietekmes sfērā ir ne tikai veidojusi tēva uzskatus un

sniegusi mācības, bet nostiprinājusi jau bērnībā ieliktos ētiskos principus. Pacienta psihi izprota attieksme, pacienta intereses nostādot kā primāras, koleģialitāte un respektis vienlīdz pret ikvienu – studentu, profesoru, mūsu un sanitāru – tādu atceros savu tēvu.

Patiesa aizrautība ir lipīga. Pateicoties mammai nenogurdināmībai, rūpējoties par māsas un manu audzināšanu un mājas soli, tēvam bija iespēja sava gara enerģiju gandrīz nedalīti veltīt darbam – kliniskam, zinātniskam un pedagogiskam. Mana tēva atbrūņojošais smaidis, iemantotās un noslīpētās runas dotības, intuīcija, izcilā klasiskā un medicīniskā izglītība un pieredze nostiprināja viņa kā ārsta, docētāja un iedvesmotāja tēlu. Ja Gorbačova gadi daļai Latvijas bija apjukuma un šaubu papildīti, tad mans tēvs šķita gatavs pārmaiņām un tās lielās netaisnības – atņemtās Latvijas brīvības – atkalatgūšanai. 20. gadsimta 80. un 90. gadu mijas notikumi kļuva lielāki par cilvēkiem, kas tajos piedalījās. Necinoties pēc prominences, atpazīstamības un tituliem, tautas kustība pati izvēlēja sev vadoņus. Ne tikai profesionālus un harizmātiskus, bet arī savus principus iznesušus cauri apspiestības gadiem: tos, kuŗi bija palikuši imūni gan pret abstrakto “komūnisma cēlāja morāli”, gan pret tās transformāciju – “domā vienu, saki otru, dari trešo”.

(Turpinājums 7. lpp.)

(Turpināts no 6. lpp.)

Kad 1989. gadā, Pirmajā Pasaules latviešu ārstu kongresa laikā LĀZA pirmoreiz ieradās Latvijā, 57 gadus vecais Ilmārs Lazovskis, medicīnas zinātņu doktors, iekšējo slimību klīnikas vadītājs, sagaidīja trimdas latviešu ārstus. Sagaidīšana Rīgas lidostā un videolentē uzņemtā tikšanās starp manu tēvu un LĀZA Kaspāra Tūtera personā ir kļuvusi par vienu no emblematiskākajām epizodēm. Ciņņilnas un patiesa prieka pilnas acis un emocijas Latvijas un Rietumu ārstiem – tās ir jūtas, kas uzplauksnī, pēc ilgas nošķirtības sanākot atkal kopā vienai ciltij. “Gens una sumus” – “Esam viena cilts” – bija noslēguma vārdi mana tēva runai Latvijas Ārstu biedrības dibināšanas sapulcē 1988. gadā. “Viņš šķita kā viens no “mūsējiem”, manu tēvu raksturoja no Ņujorkas iebraucēšais ārsts, tagadējais LĀZAs valdes

strauji. Tas bija 1989. gada aprīlī, kad Latvijas Tautas fronte (LTF) ieradās Ziemeļamerikā savā pirmajā vizītē. Šī tikšanās kā skaņņigs zvans ieskandināja Atmosferas laiku Latvijas tautai, kā arī man personīgi deva iespēju atkal iepazīties ar latviešiem Latvijā un pašu Latviju. Tos biju zaudējis, dodoties bēgļu gaitās 1944. gadā.

Man piezvanīja šī brauciena rīkotāji un lūdza, vai es varētu dot naktsmājas kādam ārstam no Latvijas, vienam no LTF pārstāvjiem. Viņa vārds esot Ilmārs Lazovskis. Es to arī labprāt uzņēmos. Tā bija pirmā reize, kad es satiku Ilmāru. Braucienā no Toronto lidostas uz manām mājām mums abiem bija ļoti pārsteidzoša un jūtu pilna iepazīšanās. Mana izjūta bija, it kā būtu atradis manu vecāko pazudušo brāli...

Izrādījās, ka Ilmārs bija studējis medicīnu kopā ar manu onkuli Rīgā, un viņi viens otru labi pazinūši. Vēl pārsteidzošāk

valoda un Latvijas latviešu valoda atšķīrās, jo gadu desmitiem dzīvoju ārpus Latvijas. Te man Ilmārs nāca palīgā ar savu valodas un terminoloģijas ekspertīzi. Viņš man arī palīdzēja izstrādāt vārdnīcu psihoanalītiskiem terminiem no angļu uz latviešu valodu. Ilmārs ar savu lielo pieredzi man bija neatvietoājams atbalsts.

Dažus gadus vēlāk Ilmārs man piezvanīja un lūdza manu profesionālo padomu, kā atrast risinājumu sarežģītā situācijā – viņam esot piedāvāta iespēja kļūt par nākamo Latvijas Valsts prezidentu, bet tas viņā raisot dalītas jūtas, pat lielu iekšēju konfliktu – viņš jūtas pagodināts, bet nespēj atrauties no sava ārsta

rušām un dzīvām Latvijas slavenībām (Meža kapos, Rundāles pili, Nacionālajā operā u.c.).

Vienu vasaru Ilmārs paņēma īsu atvaļinājumu, un mēs abi apceļojām Latviju, galvenokārt Kurzemi, lai parādītu man savas iemīļotās vietas un palīdzētu man atklāt Latvijas skaistumu un vēsturi.

No Ilmāra Lazovska iemācījās daudz ko jaunu – par zinātņi, medicīnu (chaosa teoriju un – kā tikt cauri grūtām situācijām). Skaidri sapratu, kāpēc viņš bija tik iecienīts ne tikai ārstniecības laukā, bet arī visā sabiedrībā. Viņu manās acīs padarīja vēl izcilāku viņa godīgums un cieņa savstarpējās attiecībās. Viņš ir bijis mans ideālais piemērs

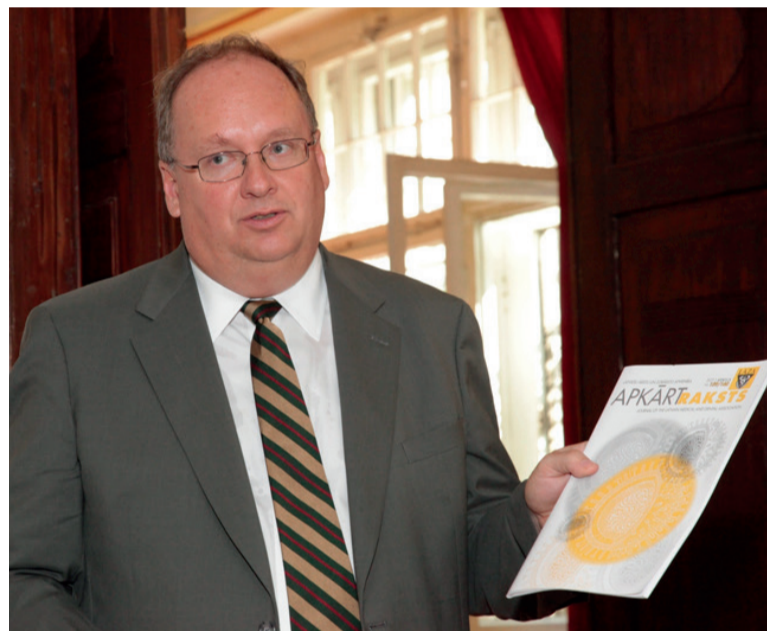
Atis Bārzdīņš

dēmijā 1980. gadu beigās un 90. gadu sākumā, es zināju Ilmāru Lazovski – vispirms kā slavenību, ko biju redzējis televīzijā Atmosferas frontes aktivitātēs. Kad pirmo reizi viņu ieraudzīju Stradiņa slimnīcas gaitenī, man bija skaidrs, kas ir šis elegantais kungs ar jauneklīgo matu šķipsnu un nosvērto balsi.

Profesors Lazovskis man kā medicīnas studentam bija augstas inteliģences, profesionālisma un cilvēcības paraugs. Viņa grāmata tumši zilos vākos “Iekšēgo slimību pamati” bija pirmais ievads manā speciālitātē. Tā bija ļoti saprotama un deva pietiekamu pamatu, uz kā tālāk būvēt zināšanas, lasot literatūru, kas parasti vairs nebija latviešu valodā. Runājot par latviešu valodu, protams, nevar aizmirst profesora Lazovska ieinteresētību tās izkopšanā, īpaši, paplašinot medicīnisko terminoloģiju.

Gribu arī pieminēt nozīmīgus saskares punktus ģimeniskā līmenī. 1995. gadā manam tēvam izveidojās stenokardijas simptomi. Tobrīd koronārās slimības ārstēšana Latvijā pamatā vēl bija tikai medikamentoza. Mans tēvs, datorzinātņu profesors Latvijas Universitātē, bieži tikās ar profesoru Lazovski Latvijas Zinātnes padomes sēdēs. Tieši tur viņš neformālā sarunā ar profesoru saņēma iedrošinājumu iziet koronāro angioplastiju. Šī procedūra tikai nesēn bija kļuvusi pieejama Stradiņos. Tēvam tā izrādījās ļoti veiksmīga un, šķiet, izglāba viņa dzīvību, ņemot vērā, cik kritiska un centrāla stenoze tika atrasta angiogrammā. Vienu paaudzi tālāk – profesora dēls Juris Lazovskis radikāli ietekmēja arī manu dzīvi, radot interesi par iespēju tālāk izglīties ASV, Latvijas Medicīnas akadēmijas avīzītē publicējot paziņojumu par Dr. Ainas Galejas stipendijām. Juris man arī palīdzēja šo stipendiju izmantot un virzīties cauri procesam, kas ļāva iziet rezidentūru Ņujorkā un izveidot ārsta karjēru ASV.

Profesors Ilmārs Lazovskis bija viens no spilgtākajiem sava laika Latvijas inteliģences paraugiem, kas veltīja uzmanību ne tikai šauri profesionāliem jautājumiem, bet arī tautas kultūrai un dzīves izkopšanai kopumā. Tieši šāda daudzšķautņaina darbība dažādās dzīves jomās radīja profesora īpašo reputāciju un ietekmi, kas turpinās arī ilgi pēc viņa aiziešanas.

Ēriks Niedrītis, LĀZAs valdes loceklis un Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda vadītājs

loceklis Ēriks Niedrītis, ar kuŗu, tāpat kā ar citiem trimdas ārstiem, maniem vecākiem vēlāk izveidojās cieša draudzība. Lai palīdzētu studentiem iegūt zināšanas un pieredzi ārzemēs, Ēriks Niedrītis 2003. gadā izveidoja un turpina vadīt Ilmāra Lazovska Medicīnas fondu, kas saistībā ar LĀZA piešķir stipendijas izcilākajiem Latvijas medicīnas studentiem.

Atskatoties uz mana tēva dzīvi, varu droši teikt, ka viņa principi un rosība tika veltīti LĀZA devīzē rakstītajam – “Visiem spēkiem veicināt veselības aprūpi un zinātnē iesaistīto studentu, rezidentu, ārstu sadarbību un izglītību”. LĀZA un arī mana tēva saglabāto principu noturība varētu būt kā zināms nemainīguma etalons, ar ko samēroties gan toreiz – Otrā pasaules kara uzspiestās trimdas, personiskajās un valstiskajās traģēdijās, gan pašreiz – tik šķietami mainīgajā pasaulē. Ja tēvs būtu dzīvs, viņš varētu te piebilst – *plus ça change, plus c'est la même chose* – “jo vairāk kas mainās, jo vairāk tas paliek tas pats”.

LĀZA valdes loceklis prof. Kaspars Tūters, psihoterapeits/psihoanalītiķis, Kanada

Mana iepazīšanās ar prof. Ilmāru Lazovski notika nejauši un

bija dzirdēt, ka mēs abi esam dzimuši tanī pašā slimnīcā Rīgā, un tas pats akušieris – prof. Jānis Āboliņš mūs saņēma šinī pasaulē, un mūsu mātes esot samīlējušās Dr. Āboliņā (kā tas bieži notiek šādā situācijā).

Nākamajā rītā bija vēl viens negaidīts pārsteigums. Kad mēs abi pie brokastīm runājām par mūsu lielo interesi par pasaules literatūru un drāmatūrģiju, Ilmārs tūlīt citēja skaidrā angļu valodā Hamleta monologu no Šekspīra lugas. Tanī pašā dienā es teicu savai sievai, ka nekad nesmu saticis tik interesantu kolēģu/ārstu ar tik plašām zināšanām un interesi ne tikai medicīnā, bet arī literatūrā, filozofijā, mūzikā. Un pāri visam tam – viņš ir īsts latvietis no Latvijas!

Vēl viena kopīga interese mums bija ārstnieciskā pieeja slimniekam – izprast viņu visā pilnībā – fizisko un psihisko daļu un sasprast, kā tā viena otru spēcīgi iespaido. Ilmārs mani pierunāja pieteikties Pirmajam Pasaules latviešu ārstu kongresam Rīgā, 1989. gada jūnijā, un nolasīt referātu par kādu psihodinamisko tematu. Tā bija pirmā reize, kad atgriezies Latvijā kopš 1944. gada. Nekad nebiju domājis, ka man būs jārunā latviešu valodā pāris tūkstošu cilvēku priekšā. Mana latviešu

Dr. Kaspars Tūters, Dr. Edīte Lazovska, Dr. Ilmārs Lazovskis 1993. gadā Toronto

Te mēs abi medicīnas speciālisti mēģinām atrisināt mazu krīzi, bet ne pārāk efektīvi. Trūkst darba rīku, tā toreiz bija izplatīta problēma Latvijā // Foto no autora personiskā archīva

darba. Ilmārs nespēja atstāt savus slimniekus, savus studentus un kolēģus. Es viņam piekritu, jo viņa pienesums savai profesijai bija tik liels, ka, atstājot to uz pāris gadiem, tas būtu liels zaudējums, kaut arī viņš būtu bijis izcila kandidatūra Valsts prezidenta amatam.

Nākamos 13 gadus man bija tas gods un privilēģija iepazīties vēl tuvāk ar Ilmāru un Edīti Lazovskiem. Pirmos pāris gadus viņi mani uzņēma savās mājās Martas ielā un vasarnīcā Saulkrastos un iepazīstināja mani ar Rīgu, Latviju un tās vēsturi. Pirmo reizi es apjēdzu, ko isti nozīmē dziesma “Še, kur līgo prieku meži”! Sevišķi Edīte veda mani apskatīt daudzos skaistos pieminekļus Rīgā. Caur abiem Lazovskiem es iepazīnos ar mi-

akadēmiskajā vidē – kā pasniegt skaidras un kodolīgas lekcijas un kā ieinteresēt klausītājus. Citiem vārdiem sakot, viņš man reprezentēja ārstu un latvieti, kādu reti var sastapt.

LĀZA valdes loceklis Atis Bārzdīņš, onkologs-hematologs, ASV

Nevaru teikt, ka pazinu Ilmāru Lazovski tuvu un personīgi. Mūsu vienīgā tiešā saskare, šķiet, bija man kā studentam, noklausoties kādu duci viņa lasīto lekciju iekšējās slimībās. Ducis nav daudz, taču profesoru Lazovski atceros kā mācībbspēku, kas atstājis neizdzēšamu iespaidu gan uz mani, gan manas paaudzes ārstiem kopumā.

Būdam parasts medicīnas students Latvijas Medicīnas aka-

LIGITA KOVTUNA

Cik droša ir mūsu dzīve digitālajā pasaulē?

Novembra sākumā Eiropas Parlamenta īpašā sēdē tika uzklauts Latvijas deputātes **Sandras Kalnietes*** ziņojums par ārvalstu iejaukšanos Eiropas Savienības (ES) demokrātikas procesos, izmantojot dezinformāciju. “Strādājot rokrokā ar daudziem, aptuveni simt ekspertiem, nonācām pie secinājuma, ka dezinformācija ir tikai aisberga redzamā daļa,” secina S. Kalniete. “Satraucoši ir tas, ka ne “caurmēra eiropietis”, nedz arī politikas veidotāji un lēmumu pieņēmēji pilnībā neapzinās tos draudus, ko rada ļaunprātīgas manipulācijas digitālajā telpā.” Tad – kādi ir risinājumi?

S. K. Pirmām kārtām ir jāpārskatā, ka sociālo tīklu platformas, kā *facebook*, *twitter* u. c. uzņemas atbildību par saturu, kas tajās tiek izplatīts, un jābūt caurskatāmībai attiecībā uz to, kā dati tiek iegūti, glabāti, izplatīti, pārdoti. Un vēl, protams, – izglītība. Piemēram, statistika skaidri parāda, ka sazvērestības teorijām un zinātnē nebalstītiem apgalvojumiem attiecībā uz vakcinēšanos visvairāk ir “atvērti” cilvēki ar zemāku izglītības līmeni. Tas attiecas uz it visām ES valstīm, un visām pie šīs problēmas ir nopietni jāstrādā. Gan jāatzīst arī, ka tieši pandēmijas laikā cilvēku medijpratības līmenis ir paaugstinājies, jo paaugstinājies arī digitālo prasmju līmenis. Un tomēr, – lai arī jūtam tuvojamius mērķīgā intelekta ēru, vēl arvien cilvēka smadzenes ir un paliek daudz spēcīgākas...

Izrādās, ka mēs pat neapveram, cik ļoti trausls un apdraudēts ir mūsu privātums?

Jā, tūkstošiem privātu uzņēmumu rīcībā ir sakrāts milzīgs daudzums, pēc aptuvenām aplēsēm, ap 10 tūkstošiem informācijas vienību par katru cilvēku, kas iezīmē viņa personību, tostarp interešu loku, veselības un emocionālo stāvokli, utt. Tas ir materiāls, ar kuŗu, izmantojot precīzi izstrādātus algoritmus, var manipulēt. Kamēr tas notiek vien uzņēmumu peļņas gūšanas nolūkos, teiksim, mērķtiecīgi piedāvājot kādus komercpakalpojumus (tūrisma galamērķus, piemēram), tas ir viens, bet, ja tā ir

nelegāli iegūta informācija, kā veselības dati, dati par kredītkartēm u. c., ja tie nonāk ļaunprātīgu personu rīcībā, sekas var būt ļoti nopietnas. Mana pārliecība – datu drošības jautājumiem līdz šim pievērsts daudz par maz uzmanības tieši no likumdevēja puses. Un mums ir daudz par maz zināšanu, kā funkcionē datu tirgus.

Nākamgad arī Latvijā kārtējās vēlēšanas un, acīm redzot, jābūt gataviem tiešiem apdraudējumiem?

Minētie sociālo platformu turētāji īstenībā nav ieinteresēti, lai to lietotāju jeb sabiedrības vidē valdītu saskanīgs noskaņojums – uzturot nemitīgu pretstāvi, var labāk nopelnīt! Pavasari tika publicēts Eiropas Savienības ārējās darbības dienesta pārskata ziņojums par periodu no 2020. gada decembra līdz 2021. gada aprīlim, kur parādīts, ka, pārbaudot 56% maldinoša satura ziņu ES valodās, nav sekojusi nekāda rīcība. Turklāt dezinformācijai, naida runai un vispār negatīvai informācijai ir daudz lielāks izplatīšanās ātrums nekā pozitīvajai.

Te risinājums ir “ātrās reaģēšanas sistēma” – kopīgs daudzu speciālistu darbs, lai radītu sistēmu ar parametriem, pēc kuŗiem atpazīstami apdraudējumi, tostarp viltus profili jeb viltus personas, finansējuma avoti u. c. Piemēram, trešās valsts finansējums no vienas ES valsts var nonākt

citā caur viltus kompanijām, fondiem, personām.

Krievija un Ķīna jau ieguldījuši simtus miljonu, lai iejauktos demokrātikas procesos demitot valsti. ES tikai gatavojas. Kāpēc tik gauši?

Redziet, ir ļoti viegli pieņemt lēmumus diktatūras režīmā – “pateicu – izpildiet!” Demokrātikā sistēmā ir jāiziet sarežģīts saskaņošanas process, ikvienam ierobežojumam vai aizliegumam ir jābūt saskaņā ar tām vērtībām,

Sandra Kalniete: “Veselīgas diskusiju vides pastāvēšanā būtiska nozīme ir tradicionālajiem medijiem – bez profesionālās žurnālistikas sabiedrībai nav iespējams saņemt patiesas ziņas, atpazīt dezinformāciju un gūt izpratni. Tam savukārt nepieciešams stabils finansējums, un tas ES ir jānodrošina. Par to aktīvi iestājas arī Latvijas deputāte Dace Melbārde. Viņa pavisam konkrēti runā par pastāvīgu ES mediju fondu, kas sargātu žurnālistu neatkarību. Īpaši apstākļos, kad tos vajā autoritārie režīmi.”

u. c. – jāmaksā zināmas nodevas par žurnālistu rakstu pārpublicēšanu. Tas ir izcilis panākums! Turklāt dod iespēju izdzīvot profesionālajai žurnālistikai. Eiropas Savienībā minēšu Vāciju, Franciju, Somiju, Zviedriju, Taivānu, kur arī ieviesti zināmi ierobežojumi. Sprotams, pret to ļoti cīnās platformu turētāji, īpaši pēc tam, kad ES un ASV panāca principiālu vienošanos, kas tām uzliek par pienākumu zināmus regulējumus ievērot.

Un vēl – veselīgas diskusiju vides pastāvēšanā būtiska nozīme ir tradicionālajiem medijiem – bez profesionālās žurnālistikas sabiedrībai nav iespējams saņemt patiesas ziņas, atpazīt dezinformāciju un gūt izpratni. Tam savukārt nepieciešams stabils finansējums, un tas ES ir jānodrošina. Par to aktīvi iestājas arī Latvijas deputāte Dace Melbārde. Viņa pavisam konkrēti runā par pastāvīgu ES mediju fondu, kas sargātu žurnālistu neatkarību. Īpaši apstākļos, kad tos vajā autoritārie režīmi.

Savā ziņojumā jūs minējāt arī valstu diasporu lomu, gan, acīmredzot, vairāk domājot par to, kā tās savā labā mēģina izmantot autoritārie režīmi. Taču vai Latvijas valstij, īstenojot mūsu sarunas sākumā minēto izglītošanas uzdevumu, nevajadzētu arī latviešu diasporas skolu – un ne tikai! – vidē pievērst medijpratībai lielāku uzmanību?

Noteikti! Arī mūsu tautieši dzīvo dažādās zemēs pasaulē, gan demokrātikās, gan “kontrolētās demokrātikās” valstīs. Un tajās medijpratība ir īpaši svarīga, lai atšķirtu graudus no sēnalām. Nedemokrātikās valstīs oficiālie mediji nodarbojas ar propagandu, kas bieži ir dezinformācija, kas īstenībā ir pamats, lai režīms vispār varētu eksistēt. Autoritārās valstīs kontrolē stratēģiskus uzņēmumus, kas tiek izmantoti kā ģeopolitiski instrumenti pret ES, šo uzņēmumu vadībā nereti tiek iecelti bijušie ES valsti politiķi. Piemēri? Bijušais Vācijas kanclers Gerhards Šrēders un bijušais Somijas premjērministrs Pāvo Liponens pievienojušies Krievijas *Gazprom*, bijuši Austrijas ārlietu ministre Kārīna Kneisla iecelta par *Rosneftj* valdes locekli, bet bijušais Francijas premjērministrs Fransuā Fijons it *Zarubezhneftj* valdes loceklis...

***Sandra Kalniete** Eiroparlamentā pārstāv ETP jeb Eiropas tautas partijas grupu. Pēc *Vote WatchEurope* reitinga datiem, ir viena no 100 EP ietekmīgākajiem deputātiem.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

KĀRLIS STREIPS

Britu rakstniekam Oskaram Vaildam pieder aforisms: “Pasaulē ir tikai viena lieta, kas ir sliktāka par situāciju, kuŗā citi tevi aprunā, tā ir situācija, kuŗā neviens tevi neaprunā.” Šis aforisms man šonedēļ stāv prātā sakarā ar nesen publicēto ziņojumu, kuŗā Latvija netop aprunāta, un šajā gadījumā tā ir laba vēsts. Ziņojuma nosaukums ir “Demokrātijas stāvoklis 2021. gadā” ar apakšvirsrakstu “Pandēmijas ietekmes pārvarēšana.” Ziņojumu publicējis Starptautiskais demokrātijas un elektroālās palīdzības institūts Stokholmā, un tādi tiek publicēti reizi gadā, katra gada rezultātus salīdzinot ar bazi 1975. gadā.

Attiecībā uz aktuālo pandēmiju, ziņojumā konstatēts, ka atsevišķās valstīs zem dezinformācijas novēršanas karoģa pieņemti likumi, kas ļauj cenzēt leģitīmus žurnālistus, kuŗi ziņo faktus par pandēmiju un kuŗus režīms labāk gribētu paturēt slepenībā. Konkrēts piemērs ir Baltkrievija, kur valsts diktators Lukašenko ilgi apgalvoja, ka kovidā vīrusu var pārvarēt, ejot pirti un kārtīgi dzerot degvīnu. Ikviens, kuŗš iepikstējās pret šo pārliecību, ātri vien tapa apklusināts.

Protams, Baltkrievija mūsu kontinentā ir bijis rūpju bērns

jau sen, un Starptautiskā institūta ziņojumā norādīta kā viena no Eiropas četrām nepārproptami autoritārajām valstīm (kopā ar Krieviju, Azerbaidžanu un Turciju).

Ir valstis, kuŗas ziņojumā aprakstītas kā atpakaļslidošas valstis demokrātijas nozīmē. Jau sen gan Ungārijā, gan Polijā bijuši izteikti nedemokrātikiski režīmi, šogad pirmoreiz sarakstam pievienota Slovēnija, kur pēdējās vēlēšanas bija pirms pāris mēnešiem, un ievēlētais vairākums tajās nekavējoties sāka vērsties pret mediju brīvību un citiem demokrātijas elementiem.

Fakts, ka Latvija starptautiskajā ziņojumā nav minēta vispār, ir pozitīvs tāpēc vien, ka eksperti mūsu valsti nav atraduši kādas problēmas, proti, mums ir normāla demokrātijā.

Protams, Latvijā tāpat kā citur pasaulē, ir cilvēki, kuŗi arī demokrātijas apstākļos allaž ir neapmierināti. Pandēmijas apstākļos ir cilvēki, tostarp Saeimas deputāti, kuŗi apgalvo, ka valsts centieni pandēmijas kontrolēšanā ir nedemokrātikiski. (Kāds deputāts maskas nēsāšanas prasības publiski salīdzināja ar Otrā pasaules kara laika holokaustu.)

Kopš Satversmes sapulces lai-

kiem bijušas diskusijas par to, vai demokrātikā valsti pietiek ar parlamenta vēlētu prezidentu, vai tomēr vajadzīgs tautas vēlēts. Satversmes “tēvi” izšķīrās par pirmo variantu. Un labi ka tā. Ņemot vērā, ka daži politiķi ir ļoti populāri par spīti viņu korumpētajai un pat noziedzīgajai būtībai, galva sagriežas no domas vien, ka tādi tautas vēlēta prezidenta vēlēšanās varētu tikt ievēlēti.

Un beidzot piebilde, ka šī gada starptautiskais ziņojums ir sevišķi kritisks attiecībā uz vienu valsti, kuŗu ilgstoši ierasts uzskatīt par teju vai demokrātijas etalonu un labāko piemēru. Tā ir Amerika.

Par demokrātijā

TRIMDAS PERSONĪBU PAŠPORTRETI

ĒRIKS RAISTERS

Pa trim novadiem mētājoties

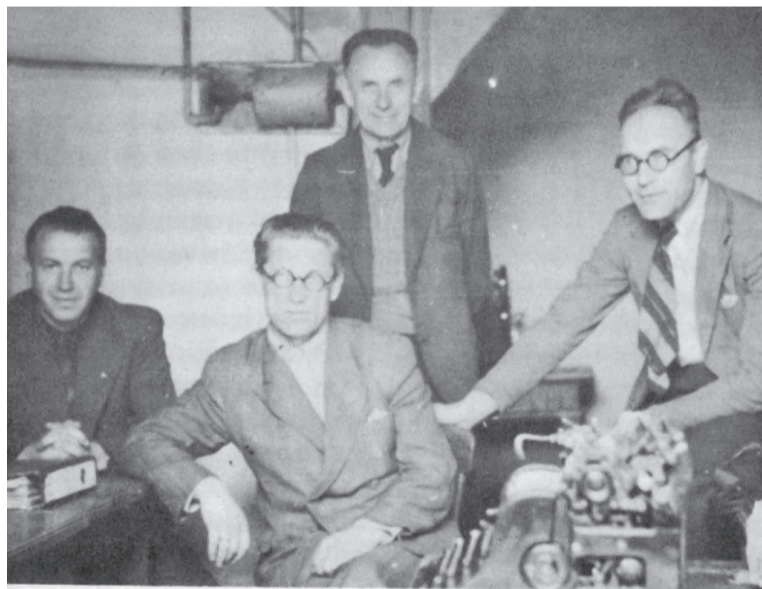
Esmu no laika gala bijis sabiedriski ievirzīts dabas cilvēks, kaut nekad nevarētu sevi skaitīt par sabiedrisku darbinieku. Tā iznācis, ka lielāku lomu nekā es pats, manā dzīvē spēlējuši draugi, bez kuriem nekad neesmu varējis iztikt un kuriem mēdzis pakļauties, aktivitātes alkāms. Tas sācies jau Smiltenes vidusskolas laikā, kad draugs Alfonss Francis, kas bija pulka mērķtiecīgāks nekā es pats, mani piesaistīja skolēnu literatūras pulciņam un tā izdotajam žurnālam. To vajadzēja piepildīt rakstiem, dzejoļiem un stāstiem, un tā sākās interese par literatūru jo īpaši dzeju, kas ar lielākiem vai mazākiem pārtaukumiem turpinājās turpat 40 gadu.

Kāršu spēli, kurai draugu dēļ biju padevies pēdējos divi vidusskolas gados, arvien vairāk sāka aizstāt mēģinājumi rakstos un dzejā, literāras pārrunas, lasīšana, žurnāla taisīšana un piedalīšanās skolas literārajos sarīkojumos. Kad sākām abi ar Francis studēt Rīgā, 1924. gada rudenī, mūsu raksti jau apciemoja redakcijas un pa kādam dzejolim tika arī iespiests. Apvāršņi paplašinājās, jo iznāca iepazīties ar citiem tādiem pašiem iesācējiem un beidzot iekļauties mākslinieku un rakstnieku biedrībā "Zaļā Vārna", kurās žurnāls un tāpat pašu draugu pulka izdotais žurnāls *Jauno Līra* paņēma daudz laika, piepūles un rosmes un piedevām deva arī jaunas pazīšanās un draugu pulku. Šī mūžīgā aktivitāte spārnoja, un pirmajā Rīgas posmā divdesmito gadu otrajā pusē dzeju ādere atraisījās tā, ka katru dienu radās klāt jauni darbi. Bet pietrūka laika tos izsijāt, izvērtēt un sākt nopietnāk kopt savas spējas un izstrādāt paša rokrakstu tā, lai tas kļūtu bagātīgāks un oriģinālāks. Varēju tikai ar lielu cieņu noskatīties, kā dzejas novadā strādāja Čaks, Medenis, Jānis Plaudis, Pēteris Aigars, Atspulgs un citi, neizlaizdami nevienu dienu, kad nebūtu lasījuši, tulkojuši rakstījuši, tiekdami arvien pēc lielākas pilnības un jauniem individuālītātes apvāršņiem.

Viņi dzīvoja dzejai un savā ziņā bija tās apsēsti, bet es un tāpat arī Francis, Leonīds Breikšs un vēl daži jaunie jūdzāmie iekšā visādās citās aktivitātēs. Draugu ievilkts, dziedāju koļos, iestājos politisko partiju akadēmiskajās kopās, biedrībās un pulciņos, kaut politika pati par sevi mani nekad nav saistījusi. Nekā prātīga šajās kopās arī nepaveicu un izmētājies pa Berga partijas, Zemnieku savienības un pat Nacionālā kluba akadēmiskajām sekcijām un sadzēris ar to vadītājiem, redzēju, ka esmu tikai liekacis, un biju priecīgs, kad beidzot tiku vaļā, kad arī Francis, kas šo lietu ņēma ļoti nopietni, ieteica pārsviesties uz Bļodnieka partijas jaunatnes sek-

ciju, kur jau pāris reizes bijām viesojušies un iedraudzējušies ar tās vadītājiem. Ja nepienāktu 15. maija pārvērtības, droši vien mēs tur būtu aizstūrējuši.

Man patiesībā pietika ar "Zaļās Vārnas" plaši izvērsto darbību, jo tad jau biju valdē un biju izvirzījies par jampampu un rakstnieku parāžu organizētāju. Tie bija neaizmirstami laiki, kad sākumā vēl biedrībā bija apvienoti rakstnieki no sienas līdz sienai un nešķirojās pa partijām un pārliecībām. Bija tikai viena fronte – vairāk dzīves dzejā un dzejas dzīvē, ko tad arī lūkojām īstenot ar savām grāmatām un izdevumiem, paši piemaksādami, lūkodami līdzekļus mobilizēt ar rakstnieku vakariem visās malās un slavenajiem jampampiņiem, kur apvienojām saviesīgo dzīvi ar pašu jaunāko autoru parādēm. Bet speciāli trokšņa celšanai un dzīves uzpurināšanai domātā literatūra un īpaši dzejā tautā, resp. Dzīvē tā nemaz neiegāja, kā cerējām, un līdzekļu lielākām lietām allaž pietrūka. Tomēr tie bija svētki, kad iznāca *zaļvārniesu* grāmatas vai labi padevās kāds izbrauciens. Ar laiku tomēr sākās diferencēšanās. Tās sekmēja politisko partiju ietekme un grupēšanās ap tām un arī pašu jauno autoru izkūņošanās un aiziešana algotos darbos visvairāk avižu redakcijās.

Latviešu Centrālās Komitejas Informācijas birojs Vācijā. No labās Ēriks Raisters, Miķelis Kaltmanis, Arvīds Klāvsons un Jēkabs Rasmanis

Pēteris Ķikuts un Jānis Plaudis vairs negribēja uzstāties kopā ar Leonīdu Breikšu, kas kļuva *pērkonkrustietis* un bez tam rakstnieku parādes izglītības ministrs Atis Ķeniņš padarīja par valsts pasākumu. Kods "Zaļajā Vārnā" tomēr vēl turējās, bet 1932./1933. gada posmā kulminācija jau bija pāri.

Bija jāsāk domāt par studiju pabeigšanu, un tikai tad atskārtu ka, draugu pierunāts, esmu nonācis nepareizā fakultātē – tautsaimniekos. Bet tā kā strādāju jau kopš 1926. gada pasta un telegrafa departamenta saimnie-

Ja sarēķina žurnālistikai veltīto laiku, sanāk atkal savi 30 gadi. Profesionāli šajā arodā ielauzīties sāku, Arvida Klāvsona un Kārļa Rabāca aicināts. *Rīta* redakcijā 1936. gada beigās, un no tā laika ar maziem pārtraukumiem esmu turpinājis šo interesanto, bet arī absolūtu nodaršanos prasīto profesiju līdz pat šim laikam. Nācies atzīt, ka avīzniecība un dzeja nemaz tik labi nesadzīvo, kā no malas varētu likties, un līdz ko esmu nopietnāk pievērsies avīzes ierindas darbam, tā literatūra un dzeja atvirzījies otrā plāksnē, lai neitētu vairāk. Avīzē pat grūti savienot feļetonista un ievadnieka pienākumus, un laba reportāža ļāva nesakļaujas ar politiskiem komentāriem. Viens žanrs otru gluži vienkārši sit ārā no sliekšņa, jo katram sava īpata specifika. Un tā kā mūsu samērā šaurajās redakcijās iznācis darboties vai visos žurnālistikas novados, varu teikt, ka esmu ieguvis gan vispusīgumu, bet ne pamatīgumu. Iznācis tāpat kā dzejā vai tautsaimniecībā, un tāpēc savu pašportretu iedomājos trīsplāksņainu, kur neviena kontūra izteiktāk neiezīmējas. Kaut ko grozīt ir par velti un jāprietiek ar to, kā iznācis. Acīmredzot neesmu bijis apsēsts nevienā no savas mūža darbošanās trim lielajiem novadiem, kā jau cilvēks, kas tanīs monācis, citu pamudināts un pierunāts, pats sevi pa istam vēl neatradis. Vienīgais gandarijums tad tāds, ka

esi bijis brīvs no apsēstības, un, ja būtu izdevība, varētu savus spēkus izmēģināt vēl kādā novadā. Viens no tādiem varēja būt lauksaimniecība, kā to konstatēju vācu okupācijas laikā, viesodomies laukos pie mātes un nostrādādams tur pāris nedēļas. Bet kaimiņi ieteica nesākt, lai nebūtu jāklūst vēlāk par kolchoznieku, kaut man pašam toreiz nekas nebūtu bijis preti strādāt tikai sava prieka pēc un apmierināties ar minimālāko. Būtu bijis tikai dabiski, ja bijušais cūkgans, pa pilsētu un trim gara dzīves novadiem izmētājies, atkal atgriežas dzimtas puses laukos un pieķeras zemes darbam, no kā reiz bēdzis, dzīves brīnumus tvarstīdams un neapjēgdams, ka lielākie noris tur, kur cilvēks iet cīņā ar dabu, lai varētu turpināt savu cilti un tautas gājumu. Tur, kur tam jaunības draugi un radi, kur visdziļāk laistas saknes. No Rīgas to bija viegli sasniegt un divi krusttēvi, kas bija beigās palikuši bez pēcniekiem, piedāvāja savas saimniecības, bet nebiju toreiz vēl nobriedis tādām pārmaiņām ne pats, ne arī ģimenes dzīvei, kurās pirmais mēģinājums, balstoties tika uz draugu padomiem un drošinājumiem, izrādījās nesekmīgs. Vēl vajadzēja paiet kādiem 10 gadiem, lai arī šis jautājums nokārtojās it kā pats no sevis.

Atskatoties uz pagājušo, varu vienīgi aprīņot tos, kam laimējies jau sākumā nostāties uz pareizā ceļa. Man tas bijis sarežģīts process un varbūt tāpēc palicis bez īsta piepildījuma. Bet var jau būt, ka manā gadījumā piepildījums bijusi pati dzīvošana mūžīgā cīņā par labo un pareizo ceļu. Un mūsu apstākļos arī tas nav varējis būt pilnīgi brīvs, kā, piemēram, Sartram vai Eliotam, kam bija un ir savi pašu izdevumi. Tādi mēģināti daudzkārt, bet arvien nesekmīgi, kā piem., Zaļās Vārnas izdevumi vai Viļa Veldres literārā avizīte. Tomēr, liekas, neviens, kam vien bija patiesas spējas un darba griba, bez savas izpausmes nepalika, ja arī tā raisījās vēlāk. Avīzniekiem pietika avīžu un rakstniekiem apgādu un tāpat lasītāju. Tajā ziņā pat relatīvi pārspējām lielās tautas. Arī Vilis Veldre savai brāzmainajai produkcijai guva cienīgu noietu un avīzes, kas bija pieradušas iespiest romānus, tos dzina rokā ar neatlaidīgu nepacietību. Labu dzejoļu, drāmu un romānu allaž pietrūka. Tāpat labu avīznieku. Ja kas palika nepiepildīts, tad vainīgi bija spēki ārpus mums pašiem. Liktenīgā parādība, ka rakstu ļaudis nāve mēdza agri aizsaukt Aizsaulē. Bet nevar teikt, ka tamdēļ palika tukšas vietas. Medeņa, Čaka un Ādamsona tradīcijas turpina un paplašina jaunie un dzīvo arī tas, ko paguva atstāt Veldre, Cedriņš, Atspulgs, Breikšs.

Rīgā norisināsies septītais Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums

RAITS EGLĪTIS

4. decembrī Rīgā norisināsies viens no nozīmīgākajiem ekonomikas forumiem Latvijā – Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums (PLEIF), kas šogad būs veltīts Rīgas izaugsmes iespējām un pilsētas starptautiskajai konkurētspējai.

Septītais gadskārtējais forums norisināsies attālināti. Tā tēma būs Rīgas pilsētas attīstības plāni un iespējamā diasporas iesaiste. Pasākums būs dalīts trīs tematiskajās daļās – uzņēmējdarbība un investīcijas, darbaspēks, nekustamais īpašums. Katru no daļām ievadīs trīs ekspertu prezentācijas par uzņēmējdarbības attīstīšanu Rīgā un Rīgas potenciālu, kam sekos diskusijas.

“Ar šī gada konferenci vēlamies uzsvērt, ka ikviena krīze

paver jaunas iespējas un mudina mūs attīstīties un pielāgoties. Rīgai kā internacionālāi pilsētai un Baltijas valstu centram ir neskaitāmas priekšrocības un jau esošie nākotnes plāni, kas Rīgu iezīmē kā starptautiski konkurētspējīgu un dinamisku pilsētu un ekonomiskās izaugsmes centru. Konferencēs dalībnieki – ārvalstu uzņēmēji un vietējie eksperti dalīsies ar savu pozitīvo pieredzi Rīgā un par to, ko Rīga spēj piedāvāt pasaules līmeņa uzņēmējiem, investoriem un talantiem,” stāsta PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte.

Konferenci atklās Valsts prezidents Egils Levits. Uzrunas teiks Rīgas galva Mārtiņš Staķis un domnīcas “Certus” pētnieks Dānis Auers. Konferencēs programā piedalīsies valsts un pašval-

dības iestāžu pārstāvji, kā arī starptautisku uzņēmumu pārstāvji – Ādams Fullers (*Bregal Sagemount*, investors Latvijas uzņēmumā *Printful*), Džons Martins Tallijs (*MikroTik*), Aļesja Kirčenko (*ABSL Latvia / SEB SSC*), Agnis Driksna (*Rail Baltica*) un citi vadošie eksperti un valsts un pašvaldību pārstāvji. (<https://www.pleif.lv/agenda/>)

PLEIF mērķis ir veicināt Latvijas ekonomisko izaugsmi, stiprinot sadarbību starp dažādās uzņēmējdarbības nozarēs strādājošiem profesionāļiem Latvijā un pasaulē, veicināt inovāciju, finanču un zināšanu kapitāla piesaisti Latvijai, kā arī stiprināt ārpus Latvijas dzīvojošo latviešu piederību Latvijai.

PLEIF-2021 norisināsies attālināti un būs vērojams foru-

ma interneta vietnē www.pleif.lv. Forumā darba valoda būs angļu ar tulkojumu latviešu valodā.

Sīkāka informācija par forumu un reģistrēšanās - foruma mājaslapā www.pleif.lv.

Pasaules latviešu ekonomikas

un inovāciju forumu organizē Pasaules Brīvo latviešu apvienība un Latvijas Republikas Ārlietu ministrija sadarbībā ar ERDA un Amerikas Tirdzniecības Palātu Latvijā.

PBLA gatavojas gadskārtējai valdes sēdei

PBLA gadskārtējā valdes sēde 2021: publiskā daļa

tiešsaistē Facebook un www.pbla.lv

PASAULES LATVIEŠU EKONOMIKAS UN INOVĀCIJU FORUMS

Tiešsaistē

2021. gada 4. decembrī

Organizē:

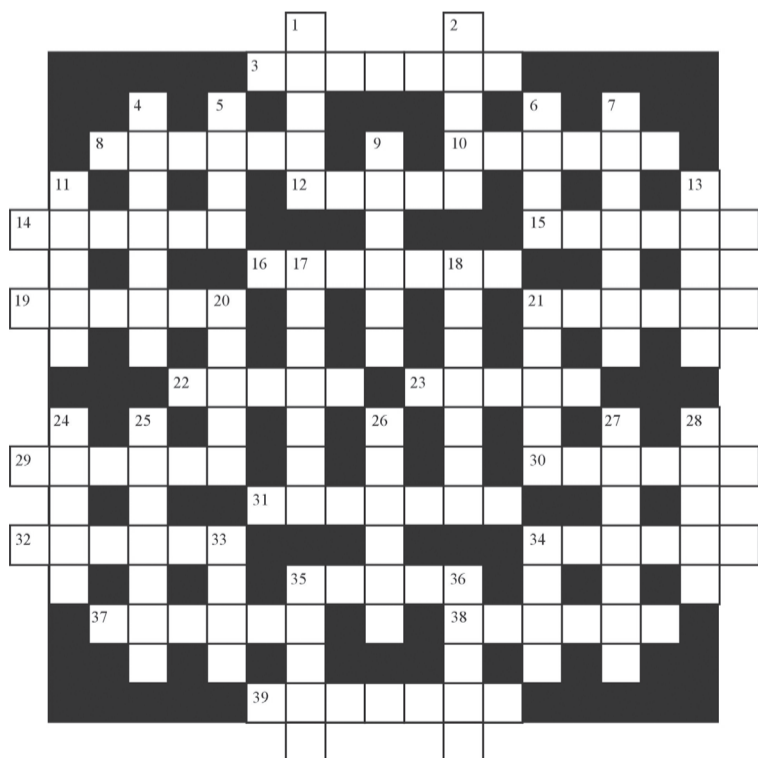
Finansiāli atbalsta:

Informāvais atbalstītājs:

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Līmeniski. 3. Sēta. 8. Rotāju kopums arhitektūrā. 10. Kamanas braukšanai ar suņiem vai briežiem. 12. Apdzīvota vieta Cēsu novadā. 14. Senegālas galvaspilsēta. 15. Sporta spēle. 16. Lībijas galvaspilsēta. 19. Bikla. 21. Viengadīgs Austrumindijas un Afrikas augs, kuŗa sēklas satur treknu eļļu. 22. Piena produkts. 23. Franču matemātiķis

(1601-1665). 29. Novada centrs Latvijā. 30. Vienkāršie mehānismi. 31. Ietiepīgi cilvēki. 32. Stāva nogāze. 34. Ūdens transporta līdzeklis. 35. Grafiskas zīmes mūzikas skaņu apzīmēšanai. 37. Baznīcas padome. 38. Motīvs cilvēka apzinīgai rīcībai. 39. Līdzīgs, atbilstošs.

Stateniski. 1. Atalgojums par izdarīto pakalpojumu. 2. Valsts

Arabijas pussalā. 4. Kaŗaspēka izcelšanās ienaidnieka teritorijā. 5. H. Ibsena luga. 6. Nomāt. 7. Dzega. 9. Zāļu stepes Dienvidamerikā. 11. Aizjūga piederums. 13. Elpošanas sistēmas slimība. 17. Jaunkareivji (*novec.*). 18. Apgaismojuma ierīce. 20. Vidusāzijas tautu dziesminieks. 21. Audums. 24. Ekvadoras naudas vienība. 25. Karpu dzimtas zivs. 26. Tēls J. Raiņa lugā “Zelta zirgs”. 27. Liels, masīvs dzīvnieks. 28. Strinkšķināmais mūzikas instruments. 33. Potēt ar pumuru. 34. Augstākais feodālis Francijā, Anglijā. 35. Inertā gāze. 36. Ar dūmiem un kvēpiem sajaukta bieza migla.

Krustvārdu mīklas (Nr.45) atrisinājums

7. Turbāni. 8. Rundāle. 10. Metropole. 13. Stagars. 15. Seksas. 17. Rombs. 19. Amatieris. 20. Ekspertes. 22. Spēle. 23. Strikts. 26. Kinšasa. 29. Karabīnes. 30. Atlanta. 31. Ciemupe. 32. Kalgari. 33. Saiga. 34. Saime.

Vertikāli: 1. Karteča. 2. Stilets. 3. Metronoms. 4. Paroles. 5. Stāstīt. 7. Triks. 9. Epos. 11. Martīnika. 12. Skeletons. 14. Tramdi. 16. Aspekts. 17. Raits. 18. Sakse. 21. Gēteborga. 23. Spika. 24. Rudulis. 25. Skataka. 26. Kreicis. 27. Aizpute. 28. Agave.

Pasaules brīvo latviešu apvienības valde gatavojas sēdei, kas ik gadu tradicionāli notiek Rīgā klātienē, bet jau otro reizi kovida pandēmijas izraisīto ierobežojumu dēļ notiks attālināti šī gada 5. un 6. decembrī.

Svētdiena, 5. decembris, paredzēta kā atklāta informātīva sēdes diena tautiešiem visā pasaulē, savukārt pirmdien, 6. decembrī, plānota sēde valdei kopā ar sadarbības partneriem.

“Jā, diemžēl atkal esam spiesti sanākt kopā attālināti Zoom platformā,” saka Kristīne Saulīte, PBLA priekšsēde, kurai apvienības statūti uzliek par pienākumu sasaukt sēdi reizi gadā. “Kaut arī visi esam noguruši no attālinātajām sēdēm, pandēmija diktē savus noteikumus – sanāksim attālināti, bet plānojam tikšanās tā, lai pirmā diena būtu informātīva un iedvesmojoša visai sabiedrībai, bet otrā diena veltīta iekšējām lietām un kopīgiem projektiem ar sadarbības partneriem,” uzsver priekšsēde.

Pirmajā dienā pēc informātīva ziņojuma par PBLA darbību plānota diskusija par diasporas gatavošanos un iesaisti gaidāmajās 14. Saeimas vēlēšanās, kuŗā piedalīsies Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēde Kristīne Bērziņa, neatkarīgā žurnāliste Inga Sprinģe, Ārlietu ministrijas konsulārā departamenta direktore Agnese Saliņa. Sarunu vadīs žurnāliste Arta Sku-

ja. Tāpat pirmajā dienā notiks diskusija par Dziesmu svētku tradīcijas uzturēšanu ārpus Latvijas – gaidāmajiem Vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem ASV, kultūras dienām Vācijā un latviešu kultūras tradīciju uzturēšanu pasaulē. Piedalīsies Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore Signe Pujāte un diasporas svētku rīkotāji pasaulē. Sarunu vadīs Eva Johansone, LTV Kultūras ziņu žurnāliste.

Abas diskusijas būs skatāmas visā pasaulē PBLA Facebook lapā un PBLA interneta vietnē www.pbla.lv. Ap pulksten 17:45 svētdien plānots grupas “Rahu the Fool” mūzikālais priekšnesums.

Sēdes otrā diena, pirmdienas 6. decembris, būs veltīta PBLA sadarbībai ar dažādām Latvijas valdības iestādēm un ministriņām, kā arī apvienības iekšējiem jautājumiem – budžetam, statūtiem un nākotnes plāniem. Sēdē piedalīsies Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa Lukaševica un Diasporas vēstniece Elita Gavelle, kā arī PBLA dalīborganizāciju vadītāji. Plānota diskusija par valsts atbalstu diasporai, kuŗā piedalīsies Ārlietu ministrijas, Kultūras ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, kā arī Sabiedrības integrācijas fonda un Latviešu Valodas aģentūras pārstāvji.

Jaunākā informācija sociālajos tīklos:

www.facebook.com/brivalatvija

www.twitter.com/briva_latvija

Mājaslapa:

www.brivalatvija.lv

Mīlie mūzeja un pētniecības centra “Latvieši pasaulē” biedri, draugi un atbalstītāji!

Globālās pandēmijas otrajā gadā vienā valstī paveras durvis, citā pieveras. Kā dabūt Signes Baumanes godalgotās animācijas filmas “Akmeņi manās kabatās” (2014) lielformāta dekorāciju, Baumanes dzimtas mājas “Vairogi” atveidu, no Ņujorkas studijas uz Rīgu? Vai droši atceļos pāri Atlantijas okeānam no Kuritibas (Curitiba) Brazīlijā dāvinājums mūzeja krājumam – Šausu ģimenes uzņēmuma “Pērkonis” pirmā, inovatīvā 1992. gadā ražotā ātruma noteikšanas kamera pasaulē? Pienāk! Mūzeja un pētniecības centra “Latvieši pasaulē” enerģiskā saime katru jauno izaicinājumu, katru jūsu dāvinājumu, katru izstādi, interviju, klātienē vai sociālos medijos rīkoto pasākumu rūpīgi pieņem un veido ar 14 darbības gados gūto pieredzi un pandēmijas laikā rasto pacietību.

Mūzejs un pētniecības Centrs “Latvieši pasaulē” (LaPa) www.lapamuzejs.lv ir nevalstiska organizācija – privāts, Latvijas Republikas Kultūras ministrijas akreditēts mūzejs, kuŗa krātuve ar teju 20 000 izceļošanas vēstures liecībām atrodas Rīgā, Latvijas Nacionālās Bibliotēkas telpās. Mūzeja darbību uztur un atbalsta galvenokārt ZIEDOTĀJI.

Mums nepieciešami \$ 40 000 USD (35 000 eiro) nākamā gada sekmīgai darbībai, lai paturētu visus darbiniekus, kas tik veiksmīgi darījuši mūzeja darbu, istenojot ietekmīgus un pat inovatīvus projektus. 2022. gadā iecerēts spert nākošo soli mūzeja attīstībā, nomājot “LaPiņu” Rīgas centrā – biroju ar vietu nelielām tematiskām izstādēm un pasākumiem. **Mums apsolīti divi ziedojumi, katrs par \$5 000, JA vien līdz gada beigām no sabiedrības saņemam \$30 000. LŪDZU, palīdziet mums sasniegt summu, kas pievienos šos papildus apsolītos \$10 000!**

Ko paveicām 2021. gadā, liekot lietā pagājušā gada nogalē saziētos \$48 000 un papildus piesaistīto finansējumu dažādos projektu konkursos?

1. Ir tapusi izstāde “SAVĒJIE! Latvieši – profesionāļi pasaulē 21. gadsimtā”, kas skatāma Rīgā, Berga bazāra skatlogos

un digitāli mūzeja mājaslapā – savejie.lapamuzejs.lv.

2. 18. novembrī pirmizrādi piedzīvoja dokumentālā pilnmetrāžas filma “VALIANT! Brauciens uz brīvu Latviju” (rež. Māra Pelēce). Filma vēsta par latviešu demonstrācijām pret padomju okupāciju 20. gadsimta 80. gados Ziemeļamerikā un Eiropā.

3. Interneta datubāze www.dpalbum.lv ar vairāk nekā 5000 fotogrāfijām un liecībām no ikdienas bēgļu nometnēm Vācijā pēc Otrā pasaules kara tiek pievienota mūzeja krājuma datubāzei www.latviesipasaulefoto.lv, kuŗā jau redzamas pirmās 2500 foto!

4. Sadarbībā ar latviešu tautastērpu pētnieci Laumu Cenni Kanādā, konsultācijās ar Aneti Karlsoni Latvijā, izveidota unikāla digitāla “Tautastērpu aprakstīšanas rokasgrāmata”.

5. Sarīkoti trīs virtuāli “Pavasara LaPa” pasākumi: DP ALBUMS: fotogrāfijas no latviešiem bēgļu nometnēs pēckaŗa Vācijā; Vai Tu manu pēdējo paciņu saņēmi? (1950-1990); Roka pret ķepu un šķēps pret zobiem.

6. Sarīkots pirmais no trīs virtuālajiem “Rudens LaPa” pasākumiem – Stāsti un tikšanās ar izstādes “Savējie! Latvieši – profesionāļi pasaulē 21. gadsimtā” varonēm. Plānoti vēl divi: VALIANT! Filmas varoņi un Tautastērpu aprakstīšanas rokasgrāmata.

7. Mūzeja krājuma priekšmeti apskatāmi Rīgas Skolu mūzeja veidotajā izstādē “Es Tēvu zemei paklanos. Mūzeja jaunieguvumi”, izstādē “Vienbil divbil trībil trābil! Latviešu bēgļu nometnēs krāti skaitāmpanti” Madonas novadpētniecības un mākslas mūzejā.

8. “Stāstu sega” viesojusies E. Veidenbauma memoriālajā mūzejā “Kalāči” un no novembra beigām līdz nākamā gada februārim būs apskatāma Kandasvas novadpētniecības mūzejā. “Mēneša priekšmets” apskatāms Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

9. Mūzejs piedalījies vairākos izglītojošos pasākumos – sarunu festivālā LAMPA Cēsīs, organizējot sarunu “Būt bēglim toreiz un tagad: identitāte un piederība gadsimtu gaitā”, tiešraides ekskursiju ciklā Latvijas mūzeju

kopizstādē “Latvijas gadsimts” Latvijas Nacionālajā vēstures mūzejā, kur mūzeja valdes locekle Ieva Vītola kopā ar izstādes galveno kurātoru Tomu Kikutu vadīja ekskursiju “Migrācijas “Latvijas gadsimtā” un PBLA rīkotajā tiešsaistes seminārā par darbu ar arhīvu materiāliem latviešu kopienās ārpus Latvijas, Gaŗezera 3x3. Mūzejs piedalījies raidījumos Latvijas radio un TV.

10. 2021. gadā mūzejs un pētniecības centrs “Latvieši pasaulē” tika ievēlēts Ārlietu ministrijas paspārnē strādājošajā Diasporas konsultatīvajā padomē.

11. Valde un mūzeja darbinieki speciālista Arņa Kākuļa vadībā analizēja un precizēja kritērijus un tālākos soļus ceļā uz pastāvīgu mūzeja mājvietu.

Ar savu ziedojumu lūdzam Jūs palīdzēt mums turpināt mūzeja “Latvieši pasaulē” krājuma apstrādi, izstāžu, filmu, dažādu interaktīvu nodarību un skolu programmu attīstību! Sīrsnīgs paldies!

Biedrībai “Latvieši pasaulē – mūzejs un pētniecības centrs” var ziedot vairākos veidos, kā arī vairākās valstīs, iegūstot nodokļu atvieglojumus:

• Mūzeja mājaslapā www.lapamuzejs.lv/iesaieties/ziedot maksājot ar kredītkarti

• ASV var sūtīt čekus, adresētu uz LDMF (Latvian Diaspora Museum Fund, Inc.) Sarma Liepiņš, 27 Highland Rd., Boxford, MA 01921. (LDMF ir 501 c (3) bezpeļņas organizācijas statuss, pieņemam arī ziedojumus no “Charitable Donor Advised Funds”);

• Kanādā, lai saņemtu nodokļu atlaidi, čekus var rakstīt uz “Latvian Relief Society of Canada - Daugavas Vanagi” vārdā, atzīmējot, ka ziedojums ir mūzejam “Latvieši pasaulē”. Čekus sūtīt: Gunta Reynolds, Daugavas Vanagi Kanādā, 4 Credit Union Drive, Toronto, ON M4A 2N8;

• Latvijā un citur pasaulē var veikt naudas pārskaitījumu uz biedrības kontu: “Latvieši pasaulē – mūzejs un pētniecības centrs”, AS “Swedbank”, LV15-HABA0551018556914, SWIFT HABALV22, reģistrācijas numurs 40008119789

Sarma Muižniece Liepiņa,
LaPa valdes priekšsēde
Uldis Dimiņevskis,
LaPa izpilddirektors

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu! **Palīdz! Ziedo!**

Nodibinājums “Kokneses fonds”
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:
AS “Citadele banka”
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:
USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas www.liktendarzs.lv

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM:**
- 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS:**
- **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:
Gertrūdes iela 27
Rīga, LV - 1011
Tālrunis + 371 67326761
Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas
mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem,
kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā,
piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri
gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas,
kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu
no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.
Latviešu organizāciju un **privāto sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm
augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm)
EUR 60,-

Komerģiālie sludinājumi EUR 12
par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības *Laiks-BL* kontā –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

MATIŠS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM
ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

SPORTS

SPORTS

BASKETBOLISTI IZTUR PĀRBAUDĪJUMU SERBIJĀ

Latvijas vīriešu basketbola izlase sākusī 2023. gada Pasaules kausa kvalifikācijas pamatturnīru, un jau pirmajā spēlē bija grupas turnīrā nopietnāks pārbaudījums – spēle izbraukumā pret 2016. gada olimpisko spēļu un 2014. gada Pasaules kausa finalisti Serbiju.

KAD 100 PUNKTU PAR MAZ...

Serbija – Latvija 101:100. Latvijas vīriešu basketbola izlase Belgradā 2023. gada Pasaules kausa kvalifikācijas pirmajā spēlē ar rezultātu 100:101 (33:28, 23:24, 19:25, 25:24) zaudēja Serbijas basketbolistiem. Latvijas izlases starta piecniekā bija Rodions Kurucs, Dairis Bertāns, Klāvs Čavars, Andrejs Gražulis un Kristers Zoriks. Uzvaru serbieru nodrošināja Marko Jagodiča-Kuridža precīzais soda metiens divas sekundes pirms pamatlaika beigām. Latvijas izlases rindās rezultatīvākais ar 33 punktiem bija Rihards Lomažs, pa 17 punktiem guva Dairis Bertāns un Andrejs Gražulis, bet 14 punktus un piecas rezultatīvas piespēles pievienoja Kristers Zoriks. Serbijas valstsvienībā 21 punktu guva un deviņas rezultatīvas piespēles atdeva Milošs Teodosičs.

Cenšas apturēt Latvijas izlases spēlētāju...

Latvija – Slovākija 82:74
(18:11, 17:23, 21:20, 26:20)

Nākamā spēle Latvijas basketbolistiem bija pret Slovākijas vienību savā laukumā.

Rihards Lomažs pārsteidza pretiniekus ar tālmetieniem

Spēles rezultātu izšķīra Richarda Lomaža tālmetieni. Visā spēlē Lomažs guva 28 punktus un izdarīja piecas rezultatīvas piespēles. Ar 15 punktiem un sešām atlekušajām bumbām izcēlās Kristers Zoriks, bet Anžejs Pasečņiks pievienoja 11 punktus nepilnās desmit nospēlētās minūtēs, kaldinot uzvaru ar 82:74. Slovākijas izlasē Vladimirs Brodzjanskis guva 21 punktu, bet 14 punkti bija Simo-na Krajčoviča kontā.

“SMAGAIS” ĪGLSAS LEDUS

Skeletonists **Martins Dukurs** Īglās trasē, Austrijā, ieguva 11. vietu Pasaules kausa sezonas ot-

rajā posmā, kur viņš cerības uz pjedestalu pazaudēja jau pirmajā braucienā.

Tomass Dukurs divu braucienā summā ierindojās 18. vietā. Uzvaru dalīja trīs skeletonisti – brits Mets Vestons, ķīniešs Gens Venčjans un vācietis Kristofers Grothērs, divu braucienā summā sasniedzot vienādu rezultātu vienā minūte un 46,04 sekundes. Martinam labāk izdevās otrais brauciens, tomēr kamanas trases lejasdaļā nebija tik ātras, lai pacīnītos par vietu desmitniekā. No uzvarētājiem viņu šķīra 0,58 sekundes.

BRĀĻI ŠICI IZCĪNA UZVARU, KRISTERS APARJODS – 5. VIETĀ

Latvijas kamaniņu braucēji **Juris un Andris Šici** Sočos izcīnīja uzvaru otrajā Pasaules kausa posmā kamaniņu sportā divnieku sacensībās, bet otrs Latvijas duets **Mārtiņš Bots/Roberts Plūme** piedzīvoja kritienu abos braucienos. Brāļi Šici divu braucienā summā finišēja minūte un 39,783 sekundēs, sasniedzot labāko rezultātu.

Latvijas kamaniņu braucējs **Kristers Aparjods** Sočos ieņēma piekto vietu Pasaules kausa otrajā posmā, Gints Bērziņš bija deviņtajā, Rīks Kristens Rozītis 15., bet Artūrs Dārziņš – 21. pozīcijā.

Kristers Aparjods

Siltie laikapstākļi pamatīgi ietekmēja sacensību rezultātus, kas abos braucienos vēlāk startējušajiem sportistiem bija slikāki. Tādējādi ar 17. numuru startējušais Aparjods, trasi veicot 52,116 sekundēs, pēc pirmā brauciena bija līderis, bet Rozītis, kuņģam bija 13. starta numurs, bija 0,101 sekundi lēnāks un ieņēma trešo pozīciju. Otrais 0,021 sekundi aiz Aparjoda bija itālietis Dominiks Fišnallers.

Latvijas kamaniņu braucēja **Kendija Aparjode** Sočos otrajā Pasaules kausa posmā kamaniņu

Kendija Aparjode

sportā izcīnīja otro vietu, uzreiz aiz goda pjedestala paliekot **Elizai Tīrumai**.

Sigita Bērziņa ierindojās 19., **Elina Ieva Vītola** – 23. vietā. Par uzvarētāju kļuva vāciete Anna Bereitere, izcīnot trešo uzvaru karjērā. Viņa Viktoriju Demčenko (Krievija) apsteidza par 0,268 sekundēm. Divu posmu vērtējumā vadībā ar 160 punktiem izvirzījies Anna Bereitere. Augstāko vietu no Latvijas kamaniņu sportistēm – ceturto – ar 115 punktiem ieņēma Aparjode. Tīrumai ir 106 punkti un septītā vieta, Bērziņai – 45 punkti un 21. vieta, bet Vītolai – 36 punkti un 23. vieta 54 sportistu vidū.

ĶIBERMAŅA BOBSLEJA ČETRINIEKS IZCĪNA SUDRABU PASAULES KAUSA POSMĀ

Oskara Ķibermaņa pilotētajam bobsleja četriniekam labs otrais brauciens Īglās trasē, Austrijā, palīdzēja izcīnīt otro vietu Pasaules kausa otrajā posmā, kur Dāvja Kaufmaņa ekipāža finišēja 16. pozīcijā.

Pasaules kausa bobslejā sezonas otrajā posmā Austrijā, Īglās trasē, Latvijas **divnieku ekipāžām** neizdevās iekļūt starp labākajām desmit. Par uzvarētāju kārtējo reizi kļuva vācieša Frančesko Frīdriha pilotētais divnieks. Aiz Frīdriha otrajā vietā ierindojās Vācijas pilota Johannesas Lochnera divnieks, bet trijnieku noslēdza kanadieša Džastina Kripsa ekipāža.

Oskaram Ķibermanim ar stūmēju Matisu Mikni nācās samierināties ar 13. vietu, bet Dāvim Kaufmanim ar Edgaru Nemmi – ar 15. vietu.

BIATLONS

Zviedrijā Estersundā risinājās Pasaules kausa izcīņas biatlona pirmais posms. Uz starta 20 kilometru distancē devās vīri, tostarp arī trīs Latvijas biatlonisti – Edgars Mīse, Aleksandrs Patrijuks un Roberts Slotiņš, kuŗi sasniedza visai pieticīgus rezultātus. Par uzvarētāju sezonas sākumā tika kronēts pieredzējušais Norvēģijas biatlonists Sturla Holms Legreids. Legreids šava bez kļūdām un bija arī ātrs – viņš finišēja 51 minūtē un 4 sekundēs.

Aleksandrs Patrijuks pirmajā ugunslinjā šava bez kļūdām, otrajā tomēr nespēja aizvērt vienu mērķi. Trešajā šautuvē Aleksandrs

PAZIŅOJUMI

VĀCIJA

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, *Schlosskirche, Am Schillerplatz*, svētdien **5. decembrī** plkst. 15 paredzēts Advents dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Māc. Elmārs E. Rozītis. Domājam par iespēju, pēc tam vēl pakavēties kopā tuvā restorānā.

Virzburgā, *Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2*, sestdien **11. decembrī** plkst. 13:30 paredzēts Advents dievkalpojums. Māc. Rolands Eimāns. Ja vien būs iespējams, pēc tam vēl pakavēsimies kopā draudzes telpās.

LATVIJA

Advents – Baznīcas gada sākums. Gaidām Kristus atnākšanas brīnumu. Šogad atzīmēsim šo skaisto gaidīšanas laiku kopā, pulcējoties četros Adventa dievkalpojumos:

Otrais Advents – svētdien, **5. decembrī** 13.00 (tikai Zoom)

atkal bija nekļūdīgs, bet pēdējā, diemžēl, pieļāva divas kļūdas, un sacensības noslēdza 63. vietā. **Edgars Mīse** ierindojās 74. vietā, **Roberts Slotiņš** 103. vietā.

Latvijas vadošajam biatlonistam **Andrejam Rastorguevam** spēkā diskvalifikācija, kas liedz startēt Pasaules kausa sacensībās.

Dāmu konkurencē Baiba Bendika ierindojās 26., Sanita Buliņa – 90., Annija Keita Sabule – 108. vietā.

BENDIKA SAŠAUJ VISUS MĒRĶUS

Latvijas biatlona līdere **Baiba Bendika** sezonā pirmajā Pasaules kausa posmā Estersundā, Zviedrijā, sašāva visus mērķus un izcīnīja 14. vietu 7,5 kilometru sprintā.

Baiba Bendika

Bendika trāpīja visos mērķos gan pirmajā šaušanā guļus, gan otrajā ugunslinjā stāvus. Izstiegot bez soda aplū veikšanas, Baibai tomēr mazliet pietrūka ātruma, lai pirmo reizi sezonā sasniegtu *top10*.

Uzvarēja mājiniene Hanna Ēberga ar finišu pēc 19 minūtēm un 1,5 sekundēm. Francūziete Anaīsa Ševaljē-Bušē atpalika 11,3 sekundes un bija otrā, savukārt Norvēģijas biatloniste Marte Olsbi Reiselanna uzvarētājam zaudēja 15,4 sekundes un noslēdza laureātu trijnieku. Pirmo divu vietu ieguvējas ševa absolūti precīzi, savukārt Reiselanna slēpoja vienu soda apli. Bendiku no uzvarētājas šķīra teju minūte (+59,5).

Sanita Buliņa un **Annija Keita Sabule** ieguva attiecīgi 88. un 112. vietu 113 dalībnieču konkurencē. Buliņa pieļāva divas

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

Trešais Advents – svētdien, **12. decembrī** 13.00 (klātienē un Zoom)

Ceturtais Advents – svētdien, **19. decembrī** 13.00 (tikai Zoom) **Ziemassvētku dievkalpojums** notiks piektdien, **24. decembrī** 11.00 (klātienē un Zoom). Dievnāmā Akas ielā 13 tiksimies "zaļajā režīmā" – ar **kovid sertifikātiem, un izmantosim sejas maskas.**

Kā vienmēr, varat sazināties ar draudzi: valde@redraudze.lv.

kļūdas šaušanā, savukārt Sabule slēpoja trīs soda aplū.

KALNU SLĒPOŠANA

Pretendents uz kvalificēšanos Pekinas Ziemas olimpiskajām spēlēm kalnu slēpošanā **Mīks Zvejnieks** Zviedrijā izcīnīja 9. vietu slalomā Starptautiskās Slēpošanas federācijas (FIS) sacensībās.

Zvejnieks pastāstīja, ka jaunajai sezonai ir labi gatavojies, daudz laika pavadot uz sniega. Vasarā un pirmssezonas posmā Mīks uz slēpēm bija vairāk nekā pirms gada. Sportists jūt, ka labā gatavošanās periodā ir ieguldījis nozīmīgu darbu gan fiziski, gan tehniski, strādājot pie lietām, kam uzmanību pievērsa jau pagājušajā sezonā.

Mīks Zvejnieks Zviedrijas pilsetīnā Kirunā aizvadītajās FIS kategorijas sloma sacensībās izcīnīja otro vietu, sasniedzot arī šīs sezonas FIS punktu rekordu.

DAŽOS VĀRDOS

• Pasaules čempionātā **florbola sievietēm** Zviedrijas pilsētā Upsalā Latvijas vienība zaudējusi pirmajās divās spēlēs: pret Poliju – 4:6, pret Šveici – 0:13.

• Par Kontinentālās hokeja līgas (KHL) komandas Rīgas *Dinamo* galveno treneri apstiprināts Vladimirs Krikunovs. Hokeja kluba padome izvērtēja līdzšinējo komandas sniegumu, atzina to par nepmierinošu un apstiprināja rīcības plānu vienības rezultāta uzlabošanai. Klubs panācis vienošanos ar jaunu komandas galveno treneri – Krikunovu.

• Latvijas Sporta federāciju padomes (LSFP) valde **sporta stipendijas** 2021./2022. studiju gadam piešķirusi 43 studējošajiem sportistiem.

P. Karlsons